ኣብ ግዚያዊ ምምሕዳር ትግራይ
THE INTERIM REGIONAL ADMINISTRATION OF TIGRAY
ቤት ፅሕፈት ፕሬዚደንት
OFFICE OF THE PRESIDENT

ዕለት
Date 28/07/2016

ቑፅሪ
Ref.No ፕ/42/8/84

ናብ ቢሮ ፍትሒ ክልል ትግራይ

<u>መቐለ</u>

ዋኒኑ:- <u>ዝፀደቐ ደንቢ ቁፅሪ 9/2016 ዓ/ም ምልኣኽ ይምልከት</u>

ኣብ ርእሰ ዋኒኑ ከም ዝተገለፀ ደንቢ ምሕደራን ኣወሃህባ ፍቓድን ፀሓፍቲ ዋኒናት ሕጊ ብቢሮ ፍትሒ ክልል ትግራይ መበገሲ ናብ ግዝያዊ ምምሕዳር ክልል ትግራይ ቀሪቡ እዩ ። በቲ ዝቐረበ ዝርዝር መሰረት ቤት ምኽሪ ካቢኔ ግዝያዊ ምምሕዳር ትግራይ ብዕለት 29/06/2016 ዓ/ም ኣብ ዘካየዶ ስሩዕ ኣኼብኡ ዝርዝር ትሕዝቶ እቲ ደንቢ ብምዝታይ 41 ዓንቀፃትን 26 ገፅን ደንቢ ምሕደራን ኣወሃህባ ፍቓድን ፀሓፍቲ ዋኒናት ሕጊ ክልል ትግራይ ኣፅዲቑ ስለ ዘሎ እዚ ደንቢ ካብ ዝፀደቐሉ ዕለት ጀሚሩ ዝምልከተኩም ኣካላት ኩሉኹም ተግባራዊ ክትገብርዎ የፍልጥ ።

ማሕተም: * ጊዚያዊ ምምሕዳር ክልል ትግራይ * Tigray Regional State Interim Administration

ምስ ሰላምታ

ጌታቸው ረዳ ካሕሳይ
ፕሬዚደንት ግዚያዊ ምምሕዳር ትግራይ

<u>ቅዳሕ</u>

- ✓ ንበዓል መዚ ልምዓት እቶት
- ✓ ንቢሮ ፋይናንስን ምትሕብባር ሃፍትን
- ✓ ንቢሮ ፍትሒ
- ✓ ንላዕለዋይ ቤት ፍርዲ

<u>መቐለ</u>

ዶ/ር ሀጋይ ብርሃነ ገ/ተኽለ
ፕረዚደንት
...i Berhane Ghebretekle (PhD)
President

25/07/2016

ቁፅሪ ደንቢ ----/2016 ዓ/ም

ምሕደራን ኣወሃህባ ፍቓድን

ፀሓፍቲ ዋኒናት ሕጊ ንምውሳን ዝወፀ ደንቢ ቤት ምኽሪ ፈፃሚ ስራሕ

ኣወሃህባ ፍቓድ ፀሓፍቲ ዋኒናት ሕጊ ግልፅን ግልጋሎት ሕብረተሰብ ማእኸል ዝገበረን ረቛሒ ብምድላው ብስርዓት ክምራሕ ምግባር ኣድላይ ኮይኑ ብምርካቡ፣

ፀሓፍቲ ዋኒናት ሕጊ ንሕብረተሰብ ዝህብዎ ግልጋሎት ግልፅን ተሓታትነት ዘለዎን ምግባር፣ ንዝፍፀም ጥሕሰት ድስፕሊን ተሓታትነት ዘረጋግፅን ዝምረሐሉ ስርዓትን ብሕጊ ምድንጋግ ኣድላይ ብምዃኑ፣

ቤት ምኽሪ ፈፃሚ ስራሕ ብሂራዊ ክልልዊ መንግስቲ ትግራይ ብመሰረት ዝተመሓየሸ ሕገ መንግስቲ ብሂራዊ ክልላዊ መንግስቲ ትግራይ ዓንቀፅ 56(7)ን ዝተማሓየሸ ኣዋጅ ኣወሃህባ ፍቓድ ጥብቅና፣ ምዝገባን ምሕደራን ጠበቓታት ቁፅሪ 312/2011 ዓ/ም ዓንቀፅ 57(4) ዝተውሃቦ ስልጣን እዚ ደንቢ ኣዉፂኡ ኣሎ።

ደንቢ ቁጥር ----/2016 ዓ/ም

የህግ ጉዳይ ፀሃፊዎች የፈቃድ አሰጣጥና አስተዳደር ለመወሰን የወጣ የስራ አስፈፃሚ ምክር ቤት ደንብ

የህግ ጉዳዮች ፀሃፊዎች ፈቃድ አሰጣጥ እና አስተዳደር ግልፅና የሕብረተሰብ አገልግሎት ማእከል ያደረገ መስፈርት በማዘጋጀት በስርዓት እንዲመራ ማድረግ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፣

የሕግ ጉዳዮች ፀሓፊዎች ለሕብረተሰብ የሚሰጡት አገልግሎት ግልፅ እና ተጠያቂነት ያለው ለማድረግ፣ ለሚፈፀም የድስፕሊን ጥሰት ተጠያቂነት የሚያረጋግጥ እና የሚመራበት ስርዓት በሕግ መደንገግ አስፈላጊ በመሆኑ፣

የትግራይ ቢሂራዊ ክልላዊ መንግስት የስራ አስፈፃሚ ምክር ቤት በተሻሻለው የትግራይ ቢሂራዊ ክልላዊ መንግስት ሕገ መንግስት ዓንቀፅ 56(7) እና በተሻሻለው የጥብቅና ፈቃድ አሰጣጥ፣ ምዝገባ እና አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 312/2011 ዓ/ም ዓንቀፅ 57(4) በተሰጠው ስልጣን መሰረት ይህ ደንብ አዉጥቷል ።

ክፍሊ ሓደ

ሓፈሻዊ

ዓንቀፅ 1. ሓፂር ርእሲ

እዚ ደንቢ "ደንቢ ምሕደራን ኣወሃህባ ፍቓድን ፀሓፍቲ ዋኒናት ሕጊ ትግራይ" ተባሂሉ ይጥቀስ።

ዓንቀፅ 2. ትርጉም

1. "ክልል" ማለት ከከም ኣገባብነቱ ብሄራዊ ክልላዊ መንግስቲ ትግራይ ወይ ግዚያዊ ምምሕዳር ክልል ትግራይ እዩ፣
2. "ቤት ምኽሪ ፈፃሚ ስራሕ" ማለት ቤት ምኽሪ ፈፃሚ ስራሕ ግዚያዊ ምምሕዳር ክልል ትግራይ እዩ፣
3. "ቢሮ" ማለት ቢሮ ፍትሒ ክልል እዩ፣
4. "ሓላፊ" ማለት ሓላፊ ቢሮ እዩ፣
5. "ቤት ፅሕፈት" ኣብ ኣዋጅ ዝተዉሃቦ ትርጉም ይሕዝ፣
6. "ሓላፊ ቤት ፅሕፈት" ማለት ኣብ ኣዋጅ ዝተዉሃቦ ትርጉም ይሕዝ፣
7. "ኣዋጅ" ማለት ዝተማሓየሸ ኣዋጅ ኣወሃህባ ፍቓድ ጥብቅና፣ ምዝገባን ምሕደራን ጠበቓታት ብሄራዊ ክልላዊ መንግስቲ ትግራይ ቑፅሪ 312/2011 ዓ/ም እዩ፣
8. "ጉባኤን ንኡስ ጉባኤን" ማለት ዋኒን ጥሕሰት ድስፕሊን ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ክርኢ ብብርኪ ቤት ፅሕፈት ፍትሒ ምምሕዳር ከተማ መቐለን ዞባ ፍትሕን ዝጣየሽ ጉባኤን፣ ብብርኪ ወረዳ፣ ከተማን ክፍለ ከተማን ዝጣየሽ ንኡስ ጉባኤን እዩ፣
9. "ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ" ማለት ብክፍሊት ... መመልከቲ ሕጊ፣ ጥርዓን፣ ክሲ ወይ መልሲ

ክፍል አንድ

ጠቅላላ

አንቀፅ 1. አጭር ርእስ

ይህ ደንብ "የትግራይ የህግ ጉዳይ ፀሃፍዎች የፍቃድ አሰጣጥና አስተዳደር ደንብ" ተብሎ ይጠቀሳል ።

አንቀፅ 2. ትርጉም

1. "ክልል" ማለት እንደ አግባብነቱ የትግራይ ቢሄራዊ ክልላዊ መንግስት ወይም የትግራይ ክልል ግዚያዊ አስተዳደር ነዉ፣
2. "የስራ አስፈፃሚ ምክር ቤት " ማለት የትግራይ ቢሄራዊ ክልላዊ መንግስት የስራ አስፈፃሚ ምክር ቤት ነው፣
3. "ቢሮ" ማለት የትግራይ ክልል ፍትህ ቢሮ ነው፣
4. "ሃላፊ" ማለት የቢሮ ሃላፊ ነው፣
5. "ፅህፈት ቤት" ማለት በአዋጅ የተሰጠዉ ትርጉም ነው፣
6. "የፅህፈት ቤት ሃላፊ" ማለት በአዋጅ የተሰጠው ትርጉም ይይዛል፣
7. "አዋጅ" ማለት የተሻሻለው የትግራይ መንግስት የጥብቅና ፈቃድ አሳጣጥ፣ ምዝገባ እና አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 312/2011 ዓ/ም ነው፣
8. "ጉባኤና ንኡስ ጉባኤ" ማለት የሕግ ጉዳይ ፀሐፊዎች የድስፕሊን ጥሰት ጉዳይ ለማየት በመቐለ ከተማ አስተዳደር ፍትሕ ፅሕፈት ቤት ደረጃ እና ዞን ፍትሕ ፅሕፈት ቤት የሚቋቋም ጉባኤ እና፤ በወረዳ፣ ከተማ እና ክፍለ ከተማ ፍትሕ ፅሕፈት ቤት የሚቋቋም ንኡስ ጉባኤ ነው፣
9. "የህግ ጉዳዮች ፀሃፊ" ማለት በክፍያ የሕግ ማመልከቻ፣ አቤቱታ፣ ክስ፣ መልስ ወይም

ወይ ይግበኣኒ ወይ ዝተፈላለየ ዉዕሊ ወይ መጣየሺ ፅሑፍን ደንቢ መተሓዳደርን ተራ ሽርክና ማሕበር ወይ ዝፈላለየ ቅጥዒ ሕጊ ምድላው፣ ንተገልጋሊ ግልጋሎት ክህብ ወይ ኣብዞም ዝተጠቐሱ ዋኒናት ኣመልኪቱ ንኽማኽር ብመሰረት እዚ ደንቢ ዝተመዝገበ ሰብ እዩ፣

10. "ፍቓድ" ማለት ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ኮይኑ ንኽሰርሕ ብቤት ፅሕፈት ዝወሃብ ወረቐት ምስክር ወይ ፍቓድ ወረቐት እዩ፣
11. "ተገልጋሊ" ማለት ናይ ባዕሉ ወይ ናይ ካልእ ሰብ ዋኒን ፍረ ነገር ንፀሓፊ ዋኒን ሕጊ ዘረድእ ሰብ እዩ፣
12. "ቀዋሚ ቦታ ስራሕ" ማለት ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ብቐዋምነት ዝሰርሐሉ ቤት ፅሕፈት ወይ ቦታ እዩ፣
13. "ሰብ" ማለት ተፈጥሮኣዊ ወይ ብሕጊ መሰል ሰብነት ዝተዉሃቦ ኣካል እዩ።

ዓንቀፅ 3. ኣገላልፃ ፆታ

ኣብዚ ደንቢ ብፆታ ተባዕታይ ዝተገለፀ ንኣንስታይ ፆታ ዝገልፅ እዩ።

ዓንቀፅ 4. ወሰን ተፈፃምነት

እዚ ደንቢ ኣብ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ክልል ተፈፃሚ ይኾውን።

ክፍሊ ክልተ

ስልጣንን ተግባርን ፈፀምቲ ኣካላት

ዓንቀፅ 5. ስልጣንን ተግባርን ቢሮ

ቢሮ ዝስዕብ ስልጣንን ተግባርን ይህልዎ፡-

1. ንፀሓፍቲ ዋኒናት ሕጊ ዝድግፍ፣ ዝቆፃፀርን ዘመሓድርን ሓይሊ ሰብ ብብርኪ ክልል፣ ዞባ፣

ይግባኝ ወይም የተለያየ ዉል ወይም የተራ ሽርክና ማህበር መመስረቻ ፅሑፍ እና መተዳደርያ ደንብ ወይም የተለያየ የሕግ ቅፅ በማዘጋጀት ለተገልጋይ አገልግሎት ለመስጠት ወይም በተጠቀሱት ጉዳዮች አስመልክቶ ለማማከር በዚህ ደንብ መሰረት የተመዘገበ ሰው ነው፣

10. "ፈቃድ" ማለት የህግ ጉዳዮች ፀሃፊ ሆኖ ለመስራት በፅሕፈት ቤት የሚሰጥ የምስክር ወረቀትወይም ፈቃድ ነዉ፣
11. "ተገልጋይ" ማለት የራሱ ወይም የሌላ ሰዉ ጉዳይ ፍሬ ነገር ለህግ ጉዳይ ፀሃፊ የሚያስረዳ ሰዉ ነዉ ፣
12. "ቋሚ የስራ ቦታ" ማለት የህግ ጉዳዮች ፀሃፊ በቋሚነት የሚሰራበት ፅሕፈት ቤት ወይም ቦታ ነዉ፣
13. "ሰው" ማለት ተፈጥሮአዊ ወይም በህግ የሰውነት መብት የተሰጠዉ አካል ነው።

አንቀፅ 3. የፆታ አገላለፅ

በዚህ ደንብ በወንድ ፆታ የተገለፀ ለሴት ፆታም የሚገልፅ ነው።

አንቀፅ 4. የተፈፃሚነት ወሰን

ይህ ደንብ በክልል የህግ ጉዳይ ፀሃፊዎች ላይ ተፈፃሚ ይሆናል።

ክፍል ሁለት

የአስፈፃሚ አካላት ስልጣንና ተግባር

አንቀፅ 5. የቢሮ ስልጣንና ተግባር

ቢሮ የሚከተለው ስልጠንና ተግባር አለው።

1. ለህግ ጉዳዮች ፀሃፊ የሚደግፍ፣ የሚቆጣጠር እና የሚያስተዳድር የሰው ሃይል በክልል፣ ዞን፣ ወረዳ

ወረዳ ወይ ከተማ ወይ ክፍለ ከተማ ይውድብ፣ ዓቕሙ ክዓቢ ይሰርሕ፣

2. ንፀሓፍቲ ዋኒናት ሕጊ ዓቕሚ መዕበይ ስልጠና ይህብ፣ ክወሃብ ይገብር።

ዓንቀፅ 6. ስልጣንን ተግባርን ሓላፊ ቢሮ

1. ኣብዚ ደንቢ ዓንቀፅ 5 ዝተገለፀ ስልጣንን ተግባርን ቢሮ ብላዕለዋይነት ይፍፅም፣ የፍፅም፣

2. ንኡስ ዓንቀፅ 1 እዚ ዓንቀፅ ሕሉው ኮይኑ ሓላፊ ቢሮ ዝስዕብ ስልጣንን ተግባርን አለዎ፣

ሀ. ብብርኪ ክልል ንፀሓፍቲ ዋኒናት ሕጊ ዝድግፍ፣ ዝቆፃፀርን ዘመሓድርን ሓይሊ ሰብ ብብርኪ ክልል፣ ዞባ፣ ወረዳ ወይ ከተማ ወይ ክፍለ ከተማ ይውድብ፣ ዓቕሙ ክዓቢ ይሰርሕ፣

ለ. ኣብ ልዕሊ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ጥርዓን ወይ ጥቆማ ጥሕሰት ድስፕሊን እንተቐርበሉ ንኽፃረ ይመርሕ፣ ዘኽስስ እንተኾይኑ ክሲ ክምስረት ይእዝዝ።

ዓንቀፅ 7. ስልጣንን ተግባርን ሓላፊ ቤት ፅሕፈት ፍትሒ ምምሕዳር ከተማ መቐለን ዞባ ፍትሕን

1. ፀሓፍቲ ዋኒናት ሕጊ ዝድግፍን ዝከታተልን ዓቃቢ ሕጊ ይምደብ፣

2. ብመሰረት እዚ ደንቢ አባላት ጉባኤ ይምደብ ወይ ክጣየሽ ይገብር፣

ወይም ከተማ ወይም ክፍለ ከተማ ያደራጃል፣ አቅሙ እንዲያድግ ይሰራል ፣

2. ለህግ ጉዳዮች ፀሃፊ የአቅም ማሳደጊያ ስልጠና ይሰጣል፣ እንዲሰጥ ያደርጋል፣

አንቀፅ 6. የቢሮ ሃላፊ ስልጣንና ተግባር

1. በዚህ ደንብ አንቀፅ 5 የተገለፀው የቢሮ ስልጣንና ተግባር በበላይነት ይፍፅማል፣ ያስፈፅማል፣

2. የዚህ አንቀፅ ንኡስ አንቀፅ 1 ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ የቢሮ ሃላፊ የሚከተለው ስልጣንና ተግባር አለው፣

ሀ. በክልል ደረጃ ለህግ ጉዳዮች ፀሃፊ የሚደግፍ፣ የሚቆጣጠር እና የሚያስተዳድር የሰው ሃይል በክልል፣ ዞን፣ ወረዳ ወይም ከተማ ወይም ክፍለ ከተማ ያደራጃል፣ አቅሙ እንዲያድግ ይሰራል ፣

ለ. በህግ ጉዳዮች ፀሃፊ ላይ አቤቱታ ወይም የድስፕሊን ጥሰት ጥቆማ ሲቀርብለት እንዲጣራ ይመራል፣ የሚያስከስስ ከሆነ ክስ እንዲ መሰረት ያዛል።

አንቀፅ 7. የመቐለ ከተማ አስተዳደር ፍትህ ፅህፈት ቤት እና ዞን ፍትህ ፅህፈት ቤት ሃላፊ ስልጣንና ተግባር

1. የህግ ጉዳዮች ፀሃፊ የሚደግፍና የሚከታተል ዐቃቤ ህግ ይመድባል፣

2. በዚህ ደንብ መሰረት የጉባኤ አባላት ይመድባል ወይም እንዲቋቋም ያደርጋል፣

3. ብጉባኤ ዝቐረበሉ ሓሳብ ውሳነ ይግበአኒ ጥፍኣት ድስፕሊን መርሚሩ ከፅድቕ ወይ ከመሓይሽ ወይ ክስዕር ወይ ኣብ ፍረ ነገር ይኹን መረዳእታ ዳግም ክምርመር ናብ ጉባኤ ክምልስ ይኽእል፣

4. ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ኣመልኪቱ ኣብ ዝቐርብ ጥቆማ ወይ ጥርዓን ጥሕሰት ድስፕሊን ብሓላፊ ቢሮ እንትምረሐሉ ብመሰረት መምርሒ ይፍፅም ክፍፀም ይገብር፣

5. ኣወሃህባ ግልጋሎት፣ ሰነ-ምግባር ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ግልፅን ተሓታትነት ዘለዎን ምኳኑ ይከታተል፣ ይድግፍ።

<u>ዓንቀፅ 8. ስልጣንን ተግባርን ሓላፊ ቤት ፅሕፈት ፍትሒ ወረዳን ክፍለ ከተማን</u>

ኣብ ወረዳኡ፣ ከተማኡ ወይ ክፍለ ከተማኡ፦

1. ንፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ዝድግፍን ዝከታተልን ዓቃቢ ሕጊ ይምድብ፣ ስራሕቲ ምዕባይ ዓቕሚ ይሰርሕ፣

2. ብንኡስ ጉባኤ ዝቐረበ ሓሳብ ውሳነ ክሲ ጥፍኣት ድስፕሊን መርሚሩ ከፅድቕ ወይ ከመሓይሽ ወይ ክስዕር ወይ ኣብ ፍረ ነገር ይኹን መረዳእታ ዳግም ክምርመር ናብ ንኡስ ጉባኤ ክምልስ ይኽእል፣

3. ብመሰረት እዚ ደንቢ ኣባላት ንኡስ ጉባኤ ይምደብ ወይ ክጣየሽ ይገብር፣

4. ብሓላፊ ቢሮ ወይ ከከም ኩነታቱ ብሓላፊ ቤት ፅሕፈት ፍትሒ ከተማ መቐለ ወይ ዞባ ፍትሒ ምስ ፀሓፍቲ ዋኒናት ሕጊ

3. በጉባኤ የቀረበለት የድስፕሊን ጥፋት ይግባኝ ውሳኔ ሐሳብ መርምሮ ሊዲያፀድቅ ወይም ሊያሻሽል ወይም ሊሽር ወይም በፍሬ ነገር ይሁን በማስረጃ ዳግም እንዲመረመር ለጉባኤ ሊመልስ ይችላል፣

4. የሕግ ጉዳዮች ፀሐፊ አስመልክቶ በሚቀርብ የዲስፕሊን ጥፋት ጥቆማ ወይም አቤቱታ በቢሮ ሃላፊ ሲመራለት በመመርያው መሰረት ይፈፅማል እንዲፈፀም ያደርጋል፣

5. የህግ ጉዳዮች ፀሃፊ የአገልግሎት አሰጣጥና ስነ-ምግባር፣ ግልፅና ተጠያቂነት ያለውመሆነ ይከታተላል፣ ይደግፋል።

<u>አንቀፅ 8. የወረዳ ፍትህ ፅህፈት ቤት ሃላፊ ስልጣንና ተግባር</u>

በወረዳው፣ ከተማው ወይም ክፍል ከተማው፦

1. ለህግ ጉዳዮች ፀሃፊ የሚደግፍና የሚከታተል ዐቃቤ ህግ ይመድባል፣ የዓቅም ግንባታ ስራ ይሰራል፣

2. በንኡስ ጉባኤ የቀረበለት የድስፕሊን ጥፋት ውሳኔ ሐሳብ መርምሮ ሊዲያፀድቅ ወይም ሊያሻሽል ወይም ሊሽር ወይም በፍሬ ነገር ይሁን በማስረጃ ዳግም እንዲመረመር ለጉባኤ ሊመልስ ይችላል፣

   በዚህ ደንብ መሰረት የጉባኤ አባላት ይመድባል ወይም እንዲቋቋም ያደርጋል፣

3. በዚህ ደንብ መሰረት የንኡስ ጉባኤ አባላት ይመድባል ወይም እንዲቋቋም ያደርጋል፣

4. በቢሮ ሃላፊ ወይም እንደየሁኔታው በመቐለ ከተማ መስተዳድር የፍትሕ ፅሕፈት ወይም የዞን ፍትሕ ፅሕፈት ቤት ሃላፊ ከህግ ጉዳዮች

ብዝተተሓሓዘ እንትምረሐሉ ብመሰረት መምርሒ ይፍፀም፣

5. ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ኮይኑ ክሰርሕ ዝደሊ ኣብዚ ደንቢ ዝተገለፀ ረቛሒ ዘማልእ ፍቓድ ይህብ፣ ይምዝግብ፣

6. ኣወሃህባ ግልጋሎት ፀሓፍቲ ዋኒናት ሕጊ ኣብዚ ደንቢ ንዝተጠቐሰ ደንቢ ስነ-ምግባር ዘኽብር፣ ግልፅን ተሓታትነት ዘለዎን ምዃኑ ይከታተል፣ ይድግፍ፣ ጥፍኣት ዲስፕሊን እንተጋጢሙ ናብ ንኡስ ጉባኤ ክሲ ድስፕሊን የቕርብ፣ ክቐርብ ይገብር።

ክፍሊ ሰለስተ

ስርዓት ኣወሃህባ ፍቓድን ቁፅፅርን ፀሓፍቲ ዋኒናት ሕጊ

ዓንቀፅ 9. ፍቓድ ዘድሊ ምዃኑ

1. ፍቓድ ከይተውሃበካ ግልጋሎት ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ መሃብ ዝተኸልከለ እዩ፣ ብፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ክሰርሕ ዝደሊ ሰብ ዝተውሀ ፍቓድ ናይ መሓዝ ግቡእ ኣለዎ፣
2. ፍቓድ ንምርካብ ዝደሊ ሰብ ነዚ ዋኒን ተባሂሉ ኣብ ዝተዳለወ ቅጥዒ መመልከቲ መሊኡ በዚ መምርሒ ፍቓድ ንኽህብ ስልጣን ናብ ዘለዎ ኣካል መመልከቲ ሕቶ ፍቓድ ከቕርብ ኣለዎ፣
3. መመልከቲ ዝቐረበሉ ፍቓድ ወሃቢ ኣካል መመልከቲ ሕቶ ፍቓድ ካብ ዝቐረበሉ እዋን ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ ሓሙሽተ መዓልቲ ስራሕ ብመሰረት እዚ ደንቢ መርሚሩ መልሲ ናይ መሃብ ግቡእ ኣለዎ፣

5. ፀሃፊ በተያያዘ መመርያ ሲሰጠው በመመርያው መሰረት ይፈፅማል፣

6. የሕግ ጉዳዮች ፀሓፊ ሆኖ መስራት የሚፈልግ በዚህ ደንብ መሰረት የተገለፀዉ መስፈርት ላሟላ ፈቃድ ይሰጣል፣ ይመዘግባል፣

7. የህግ ጉዳዮች ፀሃፊ የአገልግሎት አሰጣጥ በዚህ ደንብ የተጠቀሰ የሰነ ምግባር ደንብ የሚያከብር፣ ግልፅና ተጠያቂነት ያለው መሆኑ ይከታተላል፣ ይደግፋል፣ የዲስፕሊን ጥፋት ሲያጋጥም ለንኡስ ጉባኤ የድስፕሊን ክስ ያቀርባል፣ እንዲቀርብ ያደርጋል።

ክፍል ሦስት

የህግ ጉዳይ ፀሃፊ ፈቃድ አሰጣጥ ስርአትና ቁጥጥር

ዓንቀፅ 9. ፈቃድ የሚያሰፈልግ መሆኑ

1. ፈቃድ ሳይሰጥህ የህግ ጉዳዮች ፀሐፊ አገልግሎት መስጠት የተከለከለ ነው፣ የህግ ጉዳዮች ፀሐፊ ሆኖ ሊሰራ የሚፈልግ ሰው የተሰጠው ፈቃድ የመያዝ ግዴታ አለው፣
2. ፍቃድ ለማግኘት የሚፈልግ ሰው ለዚሁ ተብሎ በተዘጋጀ ቅፅ ማመልከቻ ሞልቶ በዚህ ደንብ ፍቃድ ለመስጠት ስልጣን ወዳለው አካል የፈቃድ ጥያቄ ማመልከቻ ማቅረብ አለበት፣
3. ማመልከቻ የቀረበለት ፈቃድ ሰጪ አካል የፈቃድ ጥያቄ ማመልከቻ ከቀረበለት ጊዜ ጀምሮ በአምስት የስራ ቀናት ውስጥ በዚህ ደንብ መሰረት መርምሮ መልስ የመስጠት ግዴታ አለው፣

4. ፍቓድ ከይሓዘ ኣብዚ ደንቢ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ክሰርሖም ዝግባእ ግልጋሎታት ዝሃበ ዝኾነ ሰብ ኣግባብነት ብዘለዎ ሕጊ ገበን ተሓታቲ ይኸውን።

ዓንቀፅ 10. ንፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ዘብቅዕ ረቛሒ

ፍቓድ ንምርካብ ዝስዕብ ረቛሒ ክማላእ ኣለዎ፦

1. ሕገ-መንግስቲ ፌደራልን ክልልን፣ ሕግታት ክልልን ሃገራዊ ተፈፃምነት ዘለዎም ሕግታት ፌደራልን ዘኽብር፣ ክኽበር ዝገብር፣
2. 10ይ ክፍልን ልዕሊኡን ብርኪ ትምህርቲ ዘለዎ ኮይኑ ካብ ሰለስተ ወርሒ ዘይነኣሰ ስልጠና ሕጊ ዝወሰደ ወይ ምስ ግልጋሎት ሕጊ ዝተተሓሓዘ ንሓደ ዓመትን ልዕሊኡን ልምዲ ስራሕ ዘለዎ ወይ ብፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ንሓደ ዓመትን ልዕሊኡን ዝሰርሐ፣
3. ፅቡቕ ሰነምግባር ዘለዎ ምዃኑ ዘረድእ መረዳእታ ዘቕረበ፣
4. ፍቓድ ንምርካብ ብመሰረት እዚ ደንቢ ዝተቐመጠ ክፍሊት ዝኸፍል፣
5. ኣብ መንግስታዊ ቤት ዕዮ ዘይተቖፀረ ምዃኑ ብቓለ መሓላ ዘረጋገፀ፣
6. ኣብዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ 2 ዝተጠቐሰ ረቛሒ እንተሃለወ እውን ትምህርቲ ሕጊ ዘለዎ ምዃኑ መረዳእታ ዘቕረበ ሰብ እቶም ካልኦት ረቛሒታት እንተማሊኡ ንፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ብቑዕ ይኸውን።

4. ፈቃድ ሳይይዝ በዚህ ደንብ የሕግ ጉዳዮች ፀሐፊ ሊሰራቸው የሚገባ አገልግሎቶች የሰጠ ማንኛውም ሰው አግባብነት ባለው የወንጀል ሕግ ተጠያቂ ይሆናል።

ዓንቀፅ 10. ለሕግ ጉዳዮች ፀሃፊ የሚያበቃ መስፈርት

ፈቃድ ለማግኘት የሚከተለውን መስፈርት መሟላት አለበት፦

1. የትግራይ እና የፌደራል መንግስት ህገ መንግስታት፣ የክልል ህጎች እና ሃገራዊ ተፈፃሚነት ያላቸው የፌደራል መንግስት ህጎች የሚያከብርና እንዲከበር የሚያደርግ፣
2. 10ኛ ክፍል እና ከዚያ በላይ የትምህርቲ ደረጃ ያለዉ ሆኖ ከሶስተ ወር ያላነሰ የህግ ስልጠና የወሰደ ወይም ከህግ አገልግሎት ጋር የተያየዘ የአንድ አመትና ከዚያ በላይ የስራ ልምድ ያለዉ ወይም በህግ ጉዳይ ፀሃፊነት ለአንድ አመትና ከዚያ በላይ የስራ፣
3. መልካም ሰነ-ምግባር ያለዉ መሆኑ የሚያስረዳ ማስረጃ ያቀረበ፣
4. ፈቃድ ለማግኘት በዚህ ደንብ መሰረት የተቀመጠ ክፍያ የሚከፍል፣
5. በመንግስታዊ መስርያ ቤት ያልተቀጠረ መሆኑ በቃለ መሐላ የሚያረጋግጥ፣
6. በዚህ ዓንቀፅ ንኡስ አንቀፅ 2 የተጠቀሰ መስፈርት ቢኖርም የሕግ ትምህርት ያለው መሆኑ ማስረጃ ያቀረበ ሰው ሌሎቹ መስፈርቶች ካሟላ ለሕግ ጉዳዮች ፀሐፊ ብቁ ይሆናል።

Tigray Regional State Interim Administration

ዓንቀፅ 11. ትሕዝቶ ወረቐት ምስክር ፍቓድ

ትሕዝቶ ወረቐት ምስክር ዝስዕብ ይኸውን፦

1. ሙሉእ ሽም፣ ዕድመ፣ ፆታ፣ ዜግነት ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ፣
2. ፍቓድ ዝፀንሐሉ ግዜ፣
3. ፍቓድ ዝሕደሰሉ ግዜ፣
4. ፍቓድ ዝተወሃበሉ ዕለትን ቁፅርን፣
5. አድራሻ ቦታ ስራሕ፣
6. ሽም ወሃቢ ፍቓድ፣ ሓላፍነትን ፊርማን።

ዓንቀፅ 12. ምሕዳስ ፍቓድ

ከከም አግባብነቱ ዝስዕብ እንተማልእ ፍቓድ ይሕደስ፣

1. ፍቓድ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ በቢዓመቱ ዝሕደስ ኮይኑ ካብ ሓምለ 1 ክሳብ ነሓሰ 30 ዝፍፀም ይኸዉን፣
2. ብመሰረት ንኡስ ዓንቀፅ 1 እዚ ዓንቀፅ ፍቓዱ ዘየሐደሰ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ተወሳኺ ቅፅዓት ገንዘብ ብምኽፋል ካብ መስከረም 1 ክሳብ 30 ክሕድስ ይኽእል፣
3. አብ መሕደሲ እዋን ክሕድስ ዘይከአለ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ብብቑዕ ምኽንያት ምዃኑ ቤት ፅሕፈት እንተአሚኑሉ ብዘይቅፅዓት ክሕደስ ይኽእል፣
4. ንአፈፃፅማ እዚ ዓንቀፅ ብቑዕ ምኽንያት ዝበሃል፦

ሀ. ብፅኑዕ ሕማም አብ ሆስፒታል ወይ ክትትል ሕክምና ዝግበረሉ ትካል እንተፀኒሑ፣

ለ. ካብ ትግራይ ወፃኢ እንተነይሩ፣

ሐ. ብምኽንያት ማእሰርቲ አብ ምፅራይ ይኹን ብፍርዲ ተአሲሩ ዝፀንሐ፣

አንቀፅ 11. የፈቃድ ምስክር ወረቀት ይዘት

የምስክር ወረቀት ይዘት የሚከተለው ይሆናል፦

1. የህግ ጉዳይ ፀሃፊ ሙሉ ስም፣ እድሜ፣ ፆታና፣ ዜግነት፣
2. ፈቃድ የሚፀናበት ጊዜ፣
3. ፈቃድ የሚታደስበት ጊዜ፣
4. ፈቃዱ የተሰጠበት ቀን እና ቁጥር፣
5. የስራ ቦታ አድራሻ፣
6. የፈቃድ ሰጪ ስም፣ ሓላፍነት እና ፊርማ።

አንቀፅ 12. ፈቃድ ማሳደስ

ፈቃድ ለማሳደስ እንደ የአግባብነቱ የሚከተለው ሲያሟላ ፈቃዱ ይታደሳል።

1. የህግ ጉዳይ ፀሃፊ ፈቃድ በየአመቱ የሚታደስ ሆኖ ከሃምሌ 1 እስከ ነሀሴ 30 የሚፈፀም ይሆናል፣
2. በዚህ አንቀፅ ንኡስ አንቀፅ 1 መሰረት ፈቃዱ ያላሰደሰ የህግ ጉዳይ ፀሃፊ ተጨማሪ የገንዘብ ቅጣት በመክፈል ከመስከረም 1 እስከ 30 ሊያሳድስ ይችላል፣
3. የህግ ጉዳይ ፀሓፊ በማሳደሻ ወቅት ሊያሳድስ ያልቻለ በበቂ ምክንያት መሆኑ ፅህፈት ቤቱ ካመነበት ያለ ቅጣት ፈቃዱ ሊያሳድስ ይችላል።
4. ለዚህ ደንብ አፈፃፀም በቂ ምክንያት የሚባለው።

ሀ. በፅኑ ህመም በሆስፒታል ወይም የህክምና ክትትል በሚደረግበት ተቋም ከቆየ፣

ለ. ከትግራይ ዉጭ የነበረ፣

ሐ. በምርመራም ሆነ በፍርድ ብእስር ላይ የቆየ፣

መ. ፈቃዱ ታግዶበት ከነበረ እግዱ ሲነሳ፣

መ. ፍቓዱ ተአጊዱ እንተነይሩ እግዱ እንትለዓል፣

5. ዓመታዊ ግብሪ ዝኸፈለሉ ቅብሊት ዘቕረበ፣
6. ፍቓድ ዝሕደስ ፍቓድ ኣብ ዝወሰደሉ ቤት ፅሕፈት ፍትሒ ወረዳ ወይ ከተማ ወይ ክፍለ ከተማ እዩ፣
7. ብመሰረት ኣብዚ ደንቢ ዝተሓገገ እዋን ሕድሳት ፍቓድ ዘየሐደሰ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ዝተውሃቦ ፍቓድ ናብ ዝሃቦ ኣካል ክምልስ ግቡእ ኣለዎ፣ ዝተውሃቦ ፍቓድ ዘይመለሰ እንተድኣኸይኑ ፍቓድ ዝሃበ ኣካል ካብ መዝገብ ፀሓፍቲ ዋኒናት ሕጊ ይስርዞ።

ዓንቀፅ13. ምስራዝ ፍቓድ

ፍቓድ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ክስረዝ ዝኽእል፦

1. ኣብዚ ደንቢ ዝተሓገገ ረጃሒ ከየማለአ ክስርሕ ዝተረኽበ፣
2. ብመሰረት ሕጊ ፍቓድ ዘየሕደሰ እንተኾይኑ እዩ።

ዓንቀፅ 14. ፍቓድ ኣጊድካ ምፅናሕ

1. ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ኣብዚ ደንቢ ዝተሓገጉ ከበድቲ ጥፍኣት ድስፕሊን ብምፍፃሙ ኣብ ከይዲ ምፅራይ ክሲ ድስፕሊን ከተዓናቅፍ፣ ወይ ተወሳኺ ጥፍኣት ድስፕሊን ክፍፅም እዩ ኢሉ እንተኣሚኑ ክሳብ ናይ ብሓላፊ ቤት ፅሕፈት ፍትሒ ወረዳ፣ ከተማን ክፍለ ከተማን ውሳነ ዝወሃብ ፍቓድ ዝሃበ ሓላፊ ቤት ፅሕፈት ንኽልተ ወርሒ ክእግድ ይኽእል፣
2. ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ 1 ዝተኣገደ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ናይ መወዳእታ ውሳነ ብሓላፊ ቤት ፅሕፈት ፍትሒ ወ[illegible]

5. አመታዊ ግብር የከፈለበት ደረሰኝ የሚያቀርብ፣
6. ፈቃድ የሚታደሰው ፈቃድ በወሰደበት የወረዳ ወይም ከተማ ወይም የክፍለ ከተማ ፍትህ ፅህፈት ቤት ነዉ፣
7. በዚህ ደንብ በተደነገገዉ ጊዜ መሰረት ፈቃዱ ያላሳደሰ የህግ ጉዳይ ፀሃፊ ፈቃዱ ይመልሳል፣ የተሰጠው ፈቃድ ያለመለሰ እንደሆነ ፈቃድ የሰጠ አካል ከህግ ጉዳዮች ፀሃፊ መዝገብ ይሰርዘዋል።

አንቀፅ 13. ፈቃድ መሰረዝ

የህግ ጉዳይ ፀሃፊ ፈቃድ ሊሰረዝ የሚችለው፦

1. በዚህ ደንቢ የተደነገገ መመዘኛ ሳያሟላ ሲሰራ የተገኘ፣
2. በህግ መሰረት ፈቃደ ያላሰደሰ እንደሆነ ነው።

አንቀፅ 14. ፈቃድ አግዶ ማቆየት

1. የሕግ ጉዳይ ፀሃፊ በዚህ ደንብ የተደነገጉ ከባድ የድስፕሊን ጥፋቶች በመፈፀሙ የድስፕሊን ክስ ማጣራቱ ሂደት ሊያደናቅፍ፣ ወይምተጨማሪ የድስፕሊን ጥፋት ይፈፅማል ብሎ ስያምን የወረዳው፣ ከተማው ወይም ክፍለ ከተማው ፍትህ ፅህፈት ቤት ሃላፊ ውሳኔ እስከሚሰጥ ድረስ ፈቃድ የሰጠ የፅሕፈት ቤት ሃላፊ ለሁለት ወር ሊያግደው ይችላል፣
2. በዚህ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ 1 መሰረት የታገደ የህግ ጉዳዮች ፀሃፊ በወረዳው፣ ከተማው ወይም ክፍለ ከተማው ፍትህ ፅህፈት ቤት ሃላፊ

Tigray Regional State Interim Administration

ከተማን ክፍለ ከተማን እንትወሃብ ሽዑ ንሽዑ እግድ ይለዓል፣

3. እግድ ብዝኾነ ይኹን መልክዑ ልዕሊ ክልተ ወርሒ ክፀንሕ ኣይኽእልን።

ዓንቀፅ 15. ኣብ ስራሕ ዘሎ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ

1. እዚ ደንቢ ቅድሚ ምዉፅኡ ኣብ ስራሕ ዘሎ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ኣብዚ ደንቢ ዝተሓገገ ረቛሒ ዘማልእ እንተኾይኑ እዚ ደንቢ ካብ ዝወፀሉ ዕለት ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ ሽዱሽተ ወርሒ ተመዝጊቡ ፍቓድ ክወስድ ኣለዎ፤
2. ብፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ እናሰረሐ ዝርከብ ሰብ ኣብዚ ደንቢ ዓንቀፅ 10 ዝተገለፀ ሮቛሒ ዘየማልእ እንተኾይኑ እዚ ደንቢ ካብ ዝፀደቐሉ ዕለት ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ ሰለስተ ዓመት ንፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ዘብቅዕ ሮቛሒ ብምምላእ ፍቓድ ክውፅእ ኣለዎ፤
3. ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ 2 ፍቓድ ንምርካብ ዘብቅዕ ሮቛሒ ዘየማልእ ወይ ፍቓድ ዘየውፀአ ሰብ ስራሕቲ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ምስራሕ ደው ክብል ይግበር፤ ዝርዝር ኣፈፃፅማኡ ብመምርሒ ይውሰን።

ክፍሊ ኣርባዕተ

ዓይነትን መጠንን ክፍሊት ግልጋሎት ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ

ዓንቀፅ 16. ዓይነት ክፍሊት ግልጋሎት ፍቓድ

ፍቓድ ዝሓተተ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ከም ኩነታቱ ንዝስዕብ ግልጋሎት ክፍሊት ይኸፍል።

ሀ. ንፍቓድ መውፅኢ፣

ለ. ንመሕደሲ ፍቓድ፣

ሐ. ንመተከኢ ፍቓድ፣

የመጨረሻ ውሳኔ ሲሰጥ እግዱ ወድያውኑ ይነሳል፣

3. እግዱ በማንኛውም መልኩ ከሁለት ወር በላይ ሊቆይ አይችልም።

አንቀፅ 15. በስራ ላይ ያለ የህግ ጉዳይ ፀሃፊ

1. ይህ ደንብ ከመዉጣቱ በፊት በስራ ላይ ያለ የህግ ጉዳይ ፀሃፊ በዚህ ደንብ የተደነገገዉ መስፈርት የሚያሟላ ከሆነ ይህ ደንብ ከወጣበት ቀን ጀምሮ በስድስት ወር ዉስጥ ተመዝግቦ ፈቃድ መዉሰድ አለበት፤
2. በህግ ጉዳይ ፀሀፊነት በመሥራት ላይ የሚገኝ ሰው በዚህ ደንብ አንቀፅ 10 የተገለፀ መስፈርት የማያሟላ ከሆነ ይህ ደንብ ከፀደቀበት ቀን ጀምሮ በሦስት አመት ዉስጥ ለህግ ጉዳይ ፀሀፊነት የሚያበቃ መስፈርት በማሟላት ፈቃድ ማውጣት አለበት፤
4. በዚህ አንቀፅ ንኡስ አንቀፅ 2 ፈቃድ ማውጣት የሚያበቃ መስፈርት ያላሟላ ወይም ፈቃድ ያላወጣ ሰው የህግ ጉዳይ ፀሃፊ ሥራዎች መሥራት እንያዲያቆም ይደረጋል፤ ዝርዝር አፈፃፀሙ በመመርያ ይወሰናል።

ክፍል አራት

የህግ ጉዳይ ፀሃፊ የአገልግሎት ክፍያ አይነትና መጠን

አንቀፅ 16. የፈቃድ የአገልግሎት ክፍያ ዓይነት

ፈቃድ የሚጠይቅ የህግ ጉዳይ ፀሃፊ እንደየ ሁኔታው ለሚከተለው አገልግሎት ክፍያ ይከፍላል፣

ሀ. ፈቃድ ማዉጫ፣

ለ. ፈቃድ ማደሻ፣

ዓንቀፅ 17. መጠን ክፍሊት ግልጋሎት ፍቓድ

ብመሰረት እዚ ደንቢ ንፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ዝወሃብ ግልጋሎት ፍቓድ፣ ምዝገባን ካልእ ተዛማዲ ግልጋሎትን ብመሰረት ስዒቡ ዘሎ ሰደቓ ይኽፈል።

ተ.ቁ	ዓይነት ግልጋሎት	መጠን ክፍሊት ብብር
1	ፍቓድ ስራሕ ንምሃብ	200
2	ፍቓድ ስራሕ ንምትካእ	200
3	በቢዓመቱ ስራሕ ፍቓድ ንምሕዳስ	100
4	ኣብ መሐደሲ እዋን ዘየሐደሰ ቅፅዓት	400

ዓንቀፅ 18. ምምሕያሽ ዓይነትን መጠን ክፍሊትን ግልጋሎት ፍቓድ

ኣብዚ ደንቢ ዓንቀፅ 16ን 17ን ዝተቐመጠ ዓይነትን መጠንን ክፍሊት ፍቓድ ንኩነታት ኣብ ግምት ብምእታው ቢሮ ብዘውፅኦ መምርሒ ከመሓይሾ ይኽእል።

ዓንቀፅ 19. ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ካብ ተገልጋሊ ዝሓቶ ክፍሊት ግልጋሎት ዝምልከት

ዝኾነ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ፦

1. ካብ ተገልጋሊ ዝሓቶ መጠን ክፍሊት ምስ ዝህቦ ግልጋሎት ተመጣጣኒ፣ ዝግባእን ፍትሓውን ክኸውን ኣለዎ፣
2. ንኡስ ዓንቀፅ (1) እዚ ዓንቀፅ እንተሃለወ እዉን ሓደ ዋኒን ንምምኻርን ሓደ ጊዜ ንምፅሓፍን ክኽፈል ዝግብእ መጠን ካብ ብር

ሐ. ፈቃድ መተኪያ፣

አንቀፅ 17. የፈቃድ አገልግሎት ክፍያ መጠን

በዚህ ደንብ መሰረት ለህግ ጉዳዮች የሚሰጥ የፈቃድ አገልግሎት፣ ምዝገባ እና ሌላ ተዛማጅ አገልግሎት ከዚህ ቀጥሎ ባለው ሰንጠረዥ ይከፈላል።

ተ.ቁ	የአገልግሎት አይነት	የክፍያ መጠን በብር
1	የስራ ፈቃድ ለመስጠት	200
2	የስራ ፈቃድ ለመተካት	200
3	በየዓመቱ የስራ ፈቃድ ለማደስ	100
4	በእድሳት ጊዜ ያላሳደሰ	400

አንቀፅ 18. የፈቃድ አገልግሎት አይነትና የክፍያ መጠን ማሻሻያ

በዚህ ደንብ አንቀፅ 16 እና 17 የተቀመጠው የፈቃድ አገልግሎት አይነትና የክፍያ መጠን ሁኔታዎችን ግምት ውስጥ በማስገባት ቢሮ በሚያወጣው መመርያ ሊያሻሽለው ይችላል።

አንቀፅ 19. የህግ ጉዳይ ፀሓፊ ከተገልጋይ የሚጠይቀው የአገልግሎት ክፍያ የሚመለከት

ማንኛውም የህግ ጉዳይ ፀሐፊ፦

1. ከተገልጋይ የሚጠይቀው የክፍያ መጠን ከሚሰጠው አገልግሎት ተመጣጣኝ፣ የሚገባ እና ፍሃዊ መሆን አለበት፣
2. የዚህ አንቀፅ ንኡስ አንቀፅ 1 ቢኖርም አንድ ጉዳይ ለማማከር እና አንድ ጊዜ ለመፃፍ ሊከፈል የሚገባው ከብር አንድ ሺህ መብለጥ

ሓደ ሽሕ ክበልፅ የብሉን፣

3. ዝሃበ ግልጋሎት ፅሑፍ ብቤት ፍርዲ ወይ ቤት ፅዮ መንግስቲ ትኽክል ኣይኮነን እንደገና ይፀሓፍ እንተተባሂሉ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ካብቲ ተገልጋሊ ተወሳኺ ክፍሊት ከይሓተተ ክፅሕፍ ኣለዎ፣
4. ኣብዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ 2 ዝተቐመጠ መጠን ክፍሊት ግልጋሎት ንኩነታት ኣብ ግምት ብምእታው ቢሮ ብዘውፅኦ መምርሒ ክመሓይሾ ይኽእል።

ክፍሊ ሓሙሽተ

መሰል፣ ግቡእን ዓይነት ግልጋሎትን ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ

ዓንቀፅ 20. መሰል

ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ዝስዕብ መሰል ኣለዎ፡-

1. ምስ ስርሑ ዝተተሓሓዘ መረዳእታ ካብ ቤት ፅሕፈት ሓቲቱ ምርካብ፣
2. ንዝሀቦ ሞያዊ ግልጋሎት ካብ ተገልጋሊ ክፍሊት ምቕባል፣
3. ዓቕሚ መዕበይ ስልጠና ሕጊ ካብ ቢሮን ቤት ፅሕፈትን ምርካብ።

ዓንቀፅ 21. ግቡእ

ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ዝስዕብ ግቡእ ኣለዎ፡-

1. ብመሰረት ሕጊ ምስራሕ፣ ምኽባር ልዕልነት ሕጊ ሓጋዚ ምዃን፣ ምኽባር ደንቢ ስነ-ምግባር፣
2. ተገልጋሊ ናይ ባዕሉ ዋኒን ባዕሉ ክውስን ምሕጋዝን ምምኻርን፣
3. ቢሮን ቤት ፅሕፈትን ኣብ ዝቐረፅዎ ሓበራዊ

የለበትም፣

3. የሰጠው የፅሑፍ አገልግሎት በፍርድ ቤት ወይም የመንግስት መስርያ ቤት ትክክል ባለመሆኑ ተብሎ እንደገና እንዲፃፍ ከታዘዘ የህግ ጉዳይ ፀሃፊው ከተገልጋዩ ተጨማሪ ክፍያ ሳይጠይቅ መፃፍ አለበት፣
4. በዚህ አንቀፅ ንኡስ አንቀፅ 2 የተቀመጠ የአገልግሎት ክፍያ መጠን ሁኔታዎች ግምት ውስጥ በማስገባት ቢሮ በሚያወጣው መመርያ ሊያሻሽለው ይችላል።

ክፍል አምስት

የህግ ጉዳይ ፀሃፊ መብት፣ ግዴታ እና የአገልግሎት ዓይነት

አንቀፅ 20. መብት

የህግ ጉዳይ ፀሃፊ የሚከተለው መብት አለው፡-

1. ከስራዉ ጋር የተያያዘ ማስረጃ ከፅህፈት ቤት ጠይቆ የማግኘት፣
2. ለሚሰጠው ሞያዊ አገልግሎት ከተገልጋይ ክፍያ መቀበል፣
3. የህግ ዓቅም ማሳደግያ ስልጠና ከቢሮና ፅህፈት ቤት የሚገኘት።

አንቀፅ 21. ግዴታ

የህግ ጉዳይ ፀሃፊ የሚከተለዉ ግዴታ አለው፡-

1. በህግ መሰረት መስራት፣ ለህግ የበላይነት አጋዥ መሆን፣ የስነ-ምግባር ደንብ ማክበር፣
2. ተገልጋይ የራሱ ጉዳይ ራሱ እንደዲወስን ማገዝና ማማከር፣
3. ቢሮና ፅህፈት ቤት ባዘጋጁት የጋራ አጀንዳ መሳተፍ ፣

ዘዕባ ምስታፍ፣

4. ካብ ቢሮ ወይ ቤት ፅሕፈት ንዝረኽበ ግልጋሎት ዝኸፈል ክፍሊት ብመሰረት እዚ ደንቢ ምፍፃም፣
5. ብመሰረት ኣብ እዚ ደንቢ ዝተቐመጠ ግዜ ውሽጢ ፍቓድ ምሕዳስ፣
6. ንዝሃቦ ግልጋሎት ብተገልጋሊ ቅብሊት እንትሕተት መሃብ፣
7. ኣብዚ ደንቢ ካብ ዝተቐመጠ መጠን ክፍሊት ግልጋሎት ንላዕሊ ዘይምሕታት፣
8. ምሽጥር ተገልጋሊ ምዕቃብ ወይ ዘይምግላፅ፣
9. መረዳእታ ተገልጋሊ ብኣግባቡ ምሓዝ፣
10. ግልጋሎት ዝህበሉ ቀዋሚ ኣድራሻ ቦታ ክህልዎ ኣለዎ፣ ለውጢ ኣድራሻ እንትገብር ከም ኣግባብነቱ ንቤት ፅሕፈት ብፅሑፍ ምፍላጥ፣ ንተገልጋሊ ብምልክታ ምግዳፍ።

ዓንቀፅ 22. ዓይነት ግልጋሎት ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ

ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ፦

1. ኣብ ዋኒን ተገልጋሊ ተመስሪቱ ብመሰረት ሕጊ መመልከቲ ሕጊ ምፅሓፍ፣ ዝተፈላለየ ዉዕሊ ምድላው፣ መመስረቲ ፅሑፍን ደንቢ መተሓዳደርን ተራ ሽርክና ማሕበር ምድላው፣ ዝፈላለየ ቅጥዒ ሕጊ ምድላው፣
2. ክሲ፣ መልስን ይግበኣንን ምፅሓፍ፣
3. ኣብዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ 1ን 2ን ኣብ ዝተጠቐሰ ዋኒን ኣመልኪቱ ጥራሕ ምምኻር፣
4. ዝኾነ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ኣብዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ (1) ክሳብ (3) ካብ ዝተጠቐሰ ግልጋሎት ወፃኢ ካልእ ግልጋሎት ምሃብ

4. ከቢሮ ወይም ፅህፈት ቤት ለሚያገኘው አገልግሎት የሚከፈል ክፍያበዚህ ደንብ መፈፀም ፣
5. በዚህ ደንብ መሰረት በተቀመጠው ጊዜ መሰረት ፈቃድ ማሳደስ፣
6. ለሰጠው አገልግሎት በተገልጋይ ደረሰኝ እንዲሰጠው ሲጠየቅ መስጠት፣
7. በዚህ ደንብበ ከተቀመጠው የክፍያ መጠን በላይ የአገልግሎት ክፍያ ያለመጠየቅ፣
8. የተገልጋይ ምስጢር ያለመግለፅ፣
9. የተገልጋይ ማስረጃ በአግባቡ መያዝ፣
10. አገልግሎት የሚሰጥበት ቀዋሚ የስራ ቦታ ሊኖረው ይገባል፣ የአድሻ ለውጥ ሲያደርግ እንደ አግባብነቱ ለፅህፈት ቤት በፅሁፍ፣ ለተገልጋይ በማስታወቅያ መተዉ።

አንቀፅ 22. የህግ ጉዳይ ፀሃፊ የአገልግሎት አይነት

ማንኛዉም የህግ ጉዳይ ፀሃፊ፦

1. በተገልጋዩ ጉዳይ ላይ በመመስረት በህግ መሰረት የህግ ማመልከቻ መፃፍ፣ የተለያየ ዉል ማዘጋጀት፣ የተራ ሽርክና ማህበር መመስረቻ ፅሁፍና የመተዳደርያ ደንብ ማዘጋጀት፣ የተለያየ የህግ ቅፅ ማዘጋጀት፣
2. ክስ ፣ የክስ መልስና ይግባኝ መፃፍ ፣
3. በዚህ አንቀፅ ንኡስ አንቀፅ 1 እና 2 በተጠቀሰ ጉዳይ ብቻ አስመልክቶ ማማከር፣የህግ ምክር መስጠት፣
4. ማንኛዉም የህግ ጉዳይ ፀሃፊ በዚህ አንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ (1) እስከ (3) ከተጠቀሰዉ

ጊዜያዊ ምምሕዳር ክልል ትግራይ
Tigray Regional State Interim Administration

ክልኩል እዩ።

ክፍሊ ሽዱሽተ

ምጥያሽ፣ ስልጣንን ተግባርን ጉባኤን ንኡስ ጉባኤን ዲስፕሊን ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ

ዓንቀፅ 23. ምጥያሽን በዝሒ አባላትን ጉባኤን ንኡስ ጉባኤን

1. ዋኒን ድስፕሊን ፀሓፍቲ ዋኒናት ሕጊ ዝርኢ ጉባኤን ንኡስ ጉባኤን በዚ ደንቢ ተጣይሹ አሎ፣
2. ጉባኤን ንኡስ ጉባኤን ሕድሕዶም 5 አባላትን 3 ተተካእቲ አባላትን ይህልዉ።
3. አባላትን ተዋፅኦ ጉባኤን ንኡስ ጉባኤን ዝስዕብ ይኸውን፦
   ሀ. ካብ ዓቃቢ ሕጊ ---------------------2
   ለ. ካብ ፀሓፍቲ ዋኒናት ሕጊ-------------1
   ሐ. ካብ ዘፈር ጉዳይ ሰራሕተኛን ተሳትፎን ተጠቃምነትን ሕ/ሰብ------------------1
   መ. ካብ ቤት ፅሕፈት ፖሊስ-------------1
4. አብዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ 3 ዝተዘርዘሩ አባላት ጉባኤ እንትኾኑ ካብ ብብርኪ ዞባ ካብ ዘለዉ አብያተ ፅዮ መንግስቲ፣ አባላት ንኡስ ጉባኤ እንትኾኑ ብብርኪ ወረዳ፣ ከተማ ወይ ክፍለ ከተማ ካብ ዘለው አብያተ ፅዮ መንግስቲ ዝውከሉ ይኾኑ፣
5. ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ 3 ፊደል ለ ንፀሓፍቲ ዋኒናት ሕጊ ዝውክሉ አባላት ጉባኤን ንኡስ ጉባኤን ከባብያዊ ውክልና መሰረት ብምግባር ክንድዝተኻአለ ንኩሎም

አገልግሎት ዉጪ ሌላ አገልግሎት መስጠት ክልክል ነው።

ክፍል ስድስት

የህግ ጉዳይ ፀሃፊ የዲስፕሊን ጉባኤና ንኡስ ጉባኤ ማቋቋምና ስልጣንና ተግባር

አንቀፅ 23. የጉባኤ እና ንኡስ ጉባኤ አባላት ማቋቋምና ብዛታቸው መወሰን

1. የህግ ጉዳዮች ፀሃፊ የድስፕሊን ጉዳይ የሚያይ ጉባኤ እና ንኡስ ጉባኤ በዚህ ደንብ የተቋቋመዋል፣
2. ጉባኤና ንኡስ ጉባኤ እያንዳንዳቸው 5 አባላትና ተተኪ አባላት ይኖራሉ፣
3. የጉባኤና ንኡስ ጉባኤ አባላትና ተዋፅኦ እንደሚከተለው ይሆናል፦
   ሀ. ከዓቃቤ ህግ-------------------------2
   ለ. ከህግ ጉዳይ ፀሃፊ--------------------1
   ሐ. ከሰራተኛ ጉዳይ፣ ተሳትፎ ማህበረሰብና ተጠቃሚነት ዘርፍ -------------------1
   መ. ከፖሊስ ፅህፈት ቤት----------------1
4. በዚህ ዓንቀፅ ንኡስ አንቀፅ 3 የተዘረዘሩት የጉባኤ አባላት ሲሆኑ በዞን ደረጃ ካሉ የመንግስት መስርያ ቤቶች፣ የንኡስ ጉባኤ አባላት ሲሆኑ በወረዳ፣ ከተማ ወይም ክፍለ ከተማ ደረጃ ካሉ የመንግስት መስርያ ቤቶች የሚወከሉ ይሆናሉ፣
5. በዚህ አንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ 3 ፊደል ለ ለህግ ጉዳዮች ፀሃፊ የሚወከሉ የጉባኤና ንኡስ ጉባኤ አባላት አከባብያዊ ውክልና መሰረት በማድረግ ሁሉም በሚያሳትፍ መድረክ እንዲመረጡ ይደረጋል።

ኣብ ዘሳተፈ መድረኽ ክምረፁ ይግበር።

ዓንቀፅ 24. ዘበን ስራሕ ኣባላት ጉባኤን ንኡስ ጉባኤ

1. ዘመን ስራሕ ኣባል ጉባኤ ወይ ንኡስ ጉባኤ ክልተ ዓመት ይኸውን፣
2. ብዝወከሎ ዝእመነሉ እንተኾይኑ ኣባል ጉባኤ ወይ ንኡስ ጉባኤ ንሓደ ተወሳኺ እዋን ስራሕ ዳግም ክውከል ይኽእል።

ዓንቀፅ 25. ስልጣንን ተግባርን ጉባኤ

1. ኣብ ዋኒን ክሲ ጥፍኣት ድስፕሊን ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ብብርኪ ይግበአኒ ናይ ምርኣይ ስልጣን ኣለዎ፣
2. ካብ ንኡስ ጉባኤ ብይግበአኒ ዝቐረበ ውሳነ ጥፊኣት ዲስፕሊን ኣፃርዩ ሓሳብ ውሳነ ናብ ሓላፊ ቤት ፅሕፈት ፍትሒ ዞባ የቕርብ፣
3. ጉባኤ ዝቐረበሉ ይግበአኒ ኣፃሪዩ ምስ ሓሳብ ውሳነኡ ናብ ሓላፊ ቤት ፅሕፈት ዞባ ወይ ቤት ፅሕፈት ፍትሒ ምምሕዳር ከተማ መቐለ የቕርብ፣ ኣብዚ ብርኪ ዝወሃብ ውሳነ ናይ መወዳእታ ይኸውን፣
4. ጉባኤ ተወሳኺ ምስክርነት ንምስማዕ ወይ ካልእ ኣድላይ ምፅራይ ንምግባር ንንኡስ ጉባኤ ክውክል ይክእል።

ዓንቀፅ 26. ስልጣንን ተግባርን ንኡስ ጉባኤ

1. ብጥፍኣት ዲስፕሊን ዝተኸሰሰ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ኣፃርዩ ውሳነ ሓሳብ ናብ ሓላፊ ቤት ፅሕፈት ወረዳ፣ ከተማ ወይ ክፍለ ከተማ የቕርብ፣
2. ሓላፊ ቤት ፅሕፈት ወረዳ፣ ከተማ ወይ ክፍለ ከተማ ኣብ ዝቐረበሉ ሓሳብ ውሳነ ክሲ

አንቀፅ 24. የጉባኤና የንኡስ ጉባኤ አባላት የስራ ዘመን

1. የጉባኤ ወይም ንኡስ ጉባኤ አባላት የስራ ዘመን ሁለት አመት ይሆናል፣
2. በወከለው የሚታመንበት ከሆነ አንድ የጉባኤ ወይም የንኡስ ጉባኤ አባል ለአንድ ተጨማሪ የስራ ጊዜ እንደገና ሊወከል ይችላል።

አንቀፅ 25. የጉባኤ ስልጣንና ተግባር

1. በሀግ ጉዳይ ፀሃፊ የዲስፐሊን ጥፋት ክስ በይግባኝ ደረጃ የማየት ስልጣን አለው፣
2. ከንኡስ ጉባኤ በይግባኝ የቀረበ የድስፐሊን ጥፋት ውሳኔ አጣርቶ የውሳኔ ሃሳብ ለዞን ፍትህ ፅሕፈት ቤት ሃላፊ ያቀርባል፣
3. ጉባኤ የቀረበለት ይግባኝ አጣርቶ ከውሳኔ ሃሳብ ጋር ለመቐለ ከተማ ፍትሕ ፅህፈት ቤት ወይም ለዞን ፍትህ ፅህፈት ቤት ሃላፊ ያቀርባል፣ በዚህ ደረጃ የሚሰጥ ውሳኔ የመጨረሻ ይሆናል፣
4. ጉባኤ ተጨማሪ ምስክር ለመስማት ወይም ሊላ አስፈላጊ ማጣራት ለማድረግ ለንኡስ ጉባኤ ሊወክል ይችላል።

አንቀፅ 26. የንኡስ ጉባኤ ስልጣንና ተግባር

1. በድስፐሊን ጥፋት የተከሰሰ የሀግ ጉዳይ ፀሃፊ አጣርቶ ለወረዳ፣ ከተማ ወይም ክፍለ ከተማ ፍትህ ፅህፈት ቤት ሃላፊ ያቀርባል፣
2. የወረዳ፣ ከተማ ወይም ክፍለ ከተማ ፍትህ ፅህፈት ቤት ሃላፊ በቀረበለት የድስፐሊን ክስ ውሳኔ ሃሳብ ዳግም እንዲጣራ ሲያዝዝ ዳግም ሰምቶ በትእዛዝ መሰረት ለዘዘው ሃላፊ መልሶ

ድስፕሊን ዳግም ክፃረ እንትእዝዝ ዳግም ሰሚዑ ብመሰረት ትእዛዝ መሊሱ ናብ ዝአዘዘ ሓላፊ የቅብ፣

3. ብከሳሲ ወይ ተኸሳሲ ጥፍኣት ድስፕሊን ሕቶ ይግበኣኒ እንትቐርበሉ ቅዳሕ ውሳነ ይህብ።

ዓንቀፅ 27. ኣሰራርሓ ጉባኤን ንኡስ ጉባኤን

1. ከከም ኣድላይነቱ ዋኒን ክሲ ጥሕሰት ድስፕሊን እንትህሉ ይእከብ፣
2. 50%+1 ኣባላት እቲ ጉባኤ ወይ ንኡስ ጉባኤ እንተተረኺቦም ምልኣተ ጉባኤ ይኸውን፣
3. ምልኣተ ጉባኤ ከይመለአ እንትተርፍ ካብ ተተካእቲ ኣባላት ጉባኤ ወይ ንኡስ ጉባኤ ክኣትዉ ብምግባር ክማላእ ይግበር፣
4. ብጉባኤ ወይ ንኡስ ጉባኤ ዝውሰን ውሳነ ኣብ ኣኼባ ካብ ዝተረኸቡ ኣባላት ኣብዝሓ ድምፂ እንድገፍ ይኸውን፣ ድምፂ ኣባላት ማዕረ እንትኾይኑ ኣካቢ ዝደገፎ ሓሳብ ውሳነ ጉባኤ ወይ ንኡስ ጉባኤ ይኸውን።

ዓንቀፅ 28. ጥፍኣት ዲስፕሊን ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ

1. ዝስዕቡ ጉድለታት ስነ ምግባር ከቢድ ጥፍኣት ዲስፕሊን እዮም።

ሀ. ንሕገ መንግስቲን ሕገ-መንግስታዊ ስርዓት ሃገርናን ክልልናን ዝፃባእ ተግባር ምፍፃም፣

ለ. ምሽጥር ተገልጋሊ ዘይምሕላው፣

ሐ. ካብ ተገልጋሊ ሕቶን ሓሳብን ወፃኢ ምኽርን ግልጋሎት ፅሕፈትን ምሃብ፣

መ. ምስ ዝተውሃበ ግልጋሎት ዘይመጣጠን ወይ ዘይፍትሓዊ ወይ ዝተጋነነ ክፍሊት ምሕታት ወይ ኣብዚ ደንቢ ካብ ዝተቐመጠ መጠን ክፍሊት ግልጋሎት ንላዕሊ ዘኽፈለ፣

ያቀርባል፣

3. በድስፕሊን ጥፋት ከሳሽ ወይም ተከሳሽ የይግባኝ ጥያቄ ሲቀርብለት የውሳኔ ቅጂ ይሰጣል።

አንቀፅ 27. የጉባኤና ንኡስ ጉባኤ አሰራር

1. እንዳስፈላጊነቱ የድስፕሊን ጥሰት ክስ ሲኖር የሰበሰባል፣
2. 50%+1 የጉባኤው ወይም ንኡስ ጉባኤው አባላት ሲገኙ ምልአተ ጉባኤ ይሆናል፣
3. ምልአተ ጉባኤ ሳይሞላ ሲቀር ከተተኪ ጉባኤ ወይ ንኡስ ጉባኤ እንዲገቡ በማድረግ እንዲሟሉ ይደረጋል፣
4. በጉባኤ ወይም ንኡስ ጉባኤ የሚወሰን ውሳኔ በስብሰባው በተገኙ በአብላጫ ድምፅ ይሆናል፣ የአባላቱ ድምፅ እኩል ከሆነ ሰብሳቢው የደገፈው ሃሳብ የጉባኤው ወይም ንኡስ ጉባኤው ውሳኔ ይሆናል።

አንቀፅ 28. የህግ ጉዳይ ፀሃፊ የዲስፕሊን ጥፋት

1. የሚከተሉት ከባድ ዲስፕሊን ጥፋቶች ናቸው።

ሀ. ለህገ-መንግስትና ህገ-መንግስታዊ ስርአትን ክልልን ሃገርን የሚፃረር ተግባር መፈፀም፣

ለ. የተገልጋይ ሚስጢር አለመጠበቅ፣

ሐ. ከተገልጋይ ጥያቄና ሃሳብ ዉጪ ምክርና የምክር አገልግሎት የፅህፈት አገልግሎት መስጠት፣

መ. ከሰጠው አገልግሎት የማይመጣጣን ወይም ፍትሃዊ ያልሆነ ወይም የተጋነነ ወይም በዚህ ደንብ ከተቀመጠው የአገልግሎት ክፍያ መጠን በላይ ያስከፈለ፣

ረ. በታገደ ፈቃድ ስራ መስራት፣

ረ. ብዝተአገደ ፍቓድ ስራሕ፣

ሰ. ንተገልጋሊ ጠበቓ እየ ምባል ወይ ጠበቓ መሲልካ ምቕራብን ምስሕሓትን፣

ሸ. ኣብ ሓደ ዋኒን ንክልተ ተኻታዕቲ ወገናት ግልጋሎት ምሃብ፣

ቐ. ብሓሶት መረዳእታ ወይ ብምስሕሓት ፍቓድ ምርካብ ወይ ምሕዳስ፣

በ. ዝሃቦ ግልጋሎት ፅሑፍ ብቤት ፍርዲ ወይ ቤት ፅዮ መንግስቲ ትኽክል ኣይኮነን እንደገና ይፀሓፍ እንትበሃል ካብ ተገልጋሊ ተወሳኺ ክፍሊት ምሕታት፣

ተ. ንዳይና፣ ዓቃቢ ሕጊ ወይ ንፖሊስ ክረኽበልካ እየ ወይ ምስ እዚኦም ምስ ዝራኸቡ ሰባት ኮይነ ዋኒንካ ክውድኣልካ እየ ምባል፣ ወይ ክምዚኦም ዝበሉ ብምንጋር ካብ ተገልጋሊ ገንዘብ ወይ ንብረት ምቕባል፣

ቸ. ንሞያ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ዘርክስ ተግባር ምፍፃም፣

ነ. ዋኒን ተገልጋሊ ብዘይኣግባብ ምጉታት፣

ኘ. ግልፂ ሕጊ ብምጥሓስ ግልጋሎት ምሃብ፣

ወ. ንዝተቐበሎ ክፍሊት ግልጋሎት ብተገልጋሊ ቅብሊት እንትሕተት ዘይምሃብ፣

ደ. ክልተ ጊዜን ልዕሊኡን ብቐሊል ጥፍኣት ዲስፕሊን ተኸሲሱ ጥፍኣተኛ ተባሂሉ ዘየማሓየሸ፣

ጀ. ካብ ተገልጋሊ ዝተረከቦረ ሰነድ ንተገልጋሊ ብኣግባቡ ዘይምርካብ ወይ ጉድኣት ምብፃሕ፣

ጠ. ኣብ ናይ መንግስቲ ቤት ፅዮ ተቖፂርካ እናሃለኻ ብፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ምስራሕ፣

ፀ. ኣብዚ ደንቢ ብፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ክስርሑ

ሰ. ለተገልጋይ ጠበቃ ነኝ ብሎ መግለፅ ወይም መስሎ መቅረብና ማሳሳት፣

ሸ. በአንድ ጉዳይ ለሁለት ተከራካሪ ወገናት አገልግሎት መስጠት፣

ቀ. በሃሰተኛ ማስረጃ ወይም በማሳሳት ፈቃድ ማግኘት ወይም ማሳደስ፣

በ. የሰጠው የፅሑፍ አገልግሎት በፍርድ ቤት ወይም በመንግስት መስርያ ቤት ትክክል ባለመሆኑ እንደገና እንዲፃፍ ሲጠየቅ ክተገልጋዩ ተጨማሪ ክፍያ መጠየቅ፣

ተ. ለዳኛ፣ ዓቃቢ ህግ፣ ወይም ፖሊስ አገኝለሃለሁ ወይም ክእነዚሁ ክሚገናኛ ሰው ሆኘ ጉዳይህን እጨርስለሃለሁ በማለት፣ ወይም እንደዚህ ያሉ በመናገር ክተገልጋይ ገንዘብ ወይም ንብረት መቀበል፣

ቸ. ለህግ ጉዳይ ፀሃፊ ሞያ ሊያጎድፍ የሚችል ተግባር መፈፀም፣

ነ. የተገልጋይ ጉዳይ አለአግባብ ማጓተት፣

ኘ. ግልፅ ህግ በመጣስ አገልግሎት መስጠት፣

ወ. ለተቀበለው አገልግሎት ክፍያ በተገልጋይ ደረሰኝ ሲጠየቅ ያለመስጠት፣

ደ. ሁለትና ክዚያ በላይ በቀላል ዲስፕሊን ጥፋት ተክስሶ ጥፋተኛ ተብሎ ያላሻሻለ፣

ጀ. ክተገልጋይ የተረከበው ሰነድ በአግባቡ ያለማስረከብ ወይም ጉዳት ማድረስ፣

ጠ. በመንግስት መስርያ ቤት ተቀጥሮ መስራት፣

ፀ. በዚህ ደንብ በህግ ጉዳይ ፀሃፊ ሊሰሩ ክተጠቀሱ አገልግሎቶች ውጭ መስራት ወይም

Tigray Regional State Interim Administration

ካብ ዝተጠቐሱ ግልጋሎት ወፃኢ ምስራሕ ወይ መሃብ፣

2. ዝስዕቡ ጉድለታት ስነ ምግባር ቀሊል ጥፍኣት ዲስፕሊን እዮም።

ሀ. ለውጢ ኣድራሻ እንትገብር ንቤት ፅሕፈት ብፅሑፍ ንተገልጋሊ ብምልክታ ዘይምፍላጥ፣

ለ. ግልጋሎት እንትህብ ክብሪ ሰብ ምትንካፍ ወይ ኣብ ንተገልጋሊ ኣብ ዘዳልዎ ፅሑፍ ክብሪ ሰብ ዝትንክፍ ኣበሃህላ ምጥቃም፣

ሐ. ዓመታዊ ፀብፃብ ስራሕ ናብ ቤት ፅሕፈት ዘይምቕራብ፣

መ. ቢሮን ቤት ፅሕፈትን ኣብ ዝቐረፅዎ ሓበራዊ ዛዕባ መድረኽ ንኽርከብ ፃውዒት ተገይሩሉ ኣብ ዓመት ልዕሊ 2 ግዘ ዘይምርካብ።

ዓንቀፅ 29. ዝውሰን ቅፅዓት ዲስፕሊን

1. ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ብዝተኸሰሰሉ ጥፍኣት ዲስፕሊን ጥፍኣተኛ ኮይኑ እንተተረኺቡ ከም ክብደት ጥፍኣቱ፡-

ሀ. መጠንቀቕታ ፅሑፍ፣

ለ. ካብ ሓሙሽተ ምኢቲ ክሳብ ብር ሓደ ሽሕ ዝበፅሕ መቕፃዕቲ ገንዘብ፣

ሐ. ካብ ሓደ ሽሕን ሓደን ብር ክሳብ ስለስተ ሽሕ ብር ዝበፅሕ መቕፃዕቲ ገንዘብ፣

መ. ካብ ሓደ ወርሒ ክሳብ ሓደ ዓመት ዝበፅሕ ፍቓድ ምእጋድ፣

ረ. ምስራዝ ፍቓድ፣

2. ንኡስ ዓንቀፅ 1 እዚ ዓንቀፅ ፊደል (ሀ)ን(ለ) ዝተቐመጠ ቅፅዓት ንቀሊል ጥፍኣት ዲስፕሊን እንትኸዉን ፊደል (ሐ)፣ (መ)ን

መስጠት፣

2. የሚከተሉት ቀላል የዲስፕሊን ጥፋት ናቸው፡-

ሀ. የአድራሻ ለውጥ ሲያደርግ ለፅህፈት ቤት በፅሁፍ ለተገልጋይ በማስታወቂያ አለማሳወቅ፣

ለ. አገልግሎት ሲሰጥ የሰው ክብር መንካት ወይም ለተገልጋይ ባዘጋጀው ፅሁፍ የሰው ክብር የሚነካ አባባል መጠቀም፣

ሐ. አመታዊ የስራ አፈፃፀም ሪፖርት ለፅህፈት ቤት አለማቅረብ፣

መ. ቢሮና ፅህፈት ቤት በቀረፁት የጋራ አጀንዳና መድረክ እንዲገኝ ጥሪ ተደርጎለት በዓመት ከ 2 ጊዜ በላይ አለመገኘት።

አንቀፅ 29. የሚወሰን የዲስፕሊን ቅጣት

1. የህግ ጉዳይ ፀሃፊ በተከሰሰበት የዲስፕሊን ጥፋት ጥፋተኛ ሆኖ ከተገኘ እንደ ጥፋቱ ክብደት፡-

ሀ. የፅሁፍ ማስጠንቀቅያ፣

ለ. ከአምስት መቶ ብር እስከ አንድ ሺ ብር የሚደርስ የገንዘብ ቅጣት፣

ሐ. ከአንድ ሺ አንድ ብር እስከ ሶስት ሺ ብር የሚደርስ የገንዘብ ቅጣት፣

መ. ከአንድ ወር እስከ አንድ አመት የሚደርስ ፈቃድ ማገድ፣

ረ. ፈቃድ መሰረዝ፣

2. በዚህ አንቀፅ ንኡስ አንቀፅ 1 ፊደል (ሀ)ና(ለ) ቀላል የዲስፕሊን ቅጣት ሲሆን ፊደል (ሐ)፣ (መ) ና (ረ) ከባድ የዲስፕሊን ቅጣት ናቸው፣

(ረ)ን ዝተቐመጠ ቅፅዓት ንከቢድ ጥፍኣት ዲስፕሊን እዮም፣

3. ዝኾነ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ብጉድለት ዲስፕሊን ተኸሲሱ ቅፅዓት ገንዘብ ዝተወሰኖ እንተኾይኑ ውሳነ ካብ ዝተወሰነሉ ጊዜ ጀሚሩ፡-

ሀ. ካብ ብር ሓሙሽተ ምኢቲ ክሳብ ብር ሓደ ሽሕ ንዝበፅሕ መቕፃዕቲ ገንዘብ ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ፣

ለ. ካብ ሓደ ሽሕ ሐደን ብር ክሳብ ክልተ ሽሕ ብር ንዝበፅሕ መቕፃዕቲ ገንዘብ ኣብ ውሽጢ ሰለስተ ወርሒ፣

ሐ. ካብ ክልተ ሽሕን ሓደን ብር ክሳብ ሰለስተ ሽሕ ብር ንዝበፅሕ መቕፃዕቲ ገንዘብ ኣብ ውሽጢ ሽዱሽተ ወርሒ፣ ክኸፍል ግቡእ ኣለዎ።

4. ንኡስ ዓንቀፅ 3 እዚ ዓንቀፅ ሕልው ኮይኑ ቅፅዓት ገንዘብ ዝተወሰነሉ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ 3 ኣታዊ እንተዘይገይሩ ክሳብ ዝኸፍል ፍቓዱ ይእገድ፣

5. ቅፅዓት ገንዘብ ዝተወሰነሉ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ኣብ ንኡስ ዓንቀፅ 3 እዚ ዓንቀፅ ብዝተገለፀ መሰረት ዘይከፈለ ኾይኑ እቲ ውሳነ ዲስፕሊን ከም ፈላማይ ውሳነ ቤት ፍርዲ ተሓሲቡ ኣብ ወረዳ ቤት ፍርዲ ብኣፈፃፅማ ተኸሲሱ ኣታዊ ክገብር ይግበር።

ዓንቀፅ 30. መመልከቲ ጥቆማን ቅሬታን ዝምልከት

1. ብፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ በደል ዝበፅሖ ሰብ መመልከቲኡ ብፅሑፍ ወይ ብቓል ኣብ ቀረባኡ ናብ ዝርከብ ቤት ፅሕፈት ፍትሒ

3. ማንኛውም የህግ ጉዳይ ፀሃፊ በዲስፕሊን ጉድለት ተከስሶ የገንዘብ ቅጣት የተወሰነበት ከሆነ ውሳኔው ከተወሰነበት ጊዜ ጀምሮ፡-

ሀ. ከአምስት መቶ ብር እስከ አንድ ሺ ብር ለሆነ የገንዘብ ቅጣት በአንድ ወር ውስጥ፣

ለ. ከአንድ ሺ አንድ ብር እስከ ሁለት ሺ ብር ለሆነ የገንዘብ ቅጣት በሶስት ወር ውስጥ፣

ሐ. ከሁለት ሺ አንድ ብር እስከ ሶስት ሺ ብር ለሆነ የገንዘብ ቅጣት በስድስት ወር ውስጥ፣ መክፈል አለበት።

4. የዚህ አንቀፅ ንኡስ አንቀፅ 3 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የገንዘብ ቅጣት የተወሰነበት የህግ ጉዳይ ፀሃፊ በዚህ አንቀፅ ንኡስ አንቀፅ 3 መሰረት ገቢ ካላደረገ እስከ ሚከፍል ፈቃዱ ይታገዳል፣

5. የገንዘብ ቅጣት የተወሰነበት የህግ ጉዳይ ፀሃፊ በዚህ አንቀፅ ንኡስ አንቀፅ 3 መሰረት ያልከፈለ እንደሆነ ውሳኔው እንደ የመጀመሪያ የፍርድ ቤት ውሳኔ ታስቦ በአፈፃፀም በወረዳ ፍርድ ቤት ተከሶ ገቢ እንዲያደርግ ይደረጋል።

አንቀፅ 30. የጥቆማ ማመልከቻ እና ቅሬታ የሚመለከት

1. በህግ ጉዳይ ፀሃፊ የሚፈፀም ጉዳት ወይም በደል የደረሰበት ሰው ማመልከቻው በፅሁፍ ወይም በቃል በአቅራቢያው ለሚገኝ የፍትህ

ከቕርብ ይኽእል፣

2. ዝኾነ ሰብ ብፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ በደል በፂሑኒ እዩ ወይ ጥሕሰት ድስፕሊን ተፈፂሙ እዩ ኢሉ እንትኣምን መንነት ፈፃሚ፣ ዝተፈፀመሉ ቦታን ግዜን ከምኡ እውን መረዳእታ እንተሃልይዎ ብምትሕሓዝ ወይ ዝርከበሉ ቦታ ብምሕባር ብፅሑፍ ወይ ብኣካል ናብ ኣብ ከባቢኡ ዝርከብ ቤት ፅሕፈት ፍትሒ ከቕርብ ይኽእል፣

3. ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ መመልከቲ ዝቐረበሉ ቤት ፅሕፈት ፍትሒ እቲ ጥርዓን በዚ ደንቢ መሰረት ናብ ዝምልከቶ ከመርሖ ኣለዎ።

ዓንቀፅ 31. ስነ-ስርዓት ኣቀራርባ ክሲ

1. ከሳሲ ንዘቕርቦ ክሲ ግልፅን ምስቲ ክሲ ርከብ ዘለዎ መርትዖን ኣተሓሒዙ ንጉባኤ ወይ ንኡስ ጉባኤ ወይ ንቢሮ ወይ ቤት ፅሕፈት ብፅሑፍ የቕርብ፣
2. ዝቐረብ ክሲ ብሰለስተ ቅዳሕ ተዳልዩ ዝቐርብ ይኾውን፣
3. ዋኒን ጥሕሰት ድስፕሊን ብጥቆማ፣ ብተበዳሊ ወይ ብቢሮ ወይ ቤት ፅሕፈት ዝቐረበ እንተኾይኑ ንፀሓፍቲ ዋኒናት ሕጊ ዝከታተል በዓል ሞያ ወይ እንተዘይተመዲቡ ንጠበቓታት ብዝከታተል ዓቃቢ ሕጊ ስሩዕ ክሲ ይቐርብ።

ዓንቀፅ 32. መፀዋዕታ ዝምልከት

ኣብ ትእዛዝ መፀዋዕታ ጉባኤ ወይ ንኡስ ጉባኤ ዝስዕብ ይፍፀም፦

1. ከሳሲ ይኹን ብተኸሳሲ ንዝቐርቡ መሰካኽ

ፅህፈት ቤት ሊያቀርብ ይችላል፣

2. ማንኛውም ሰው በህግ ጉዳይ ፀሃፊ ጉዳት ወይም በደል ደርሶብኛል ወይም የዲስፕሊን ጥፋት ተፈፅመዋል ብሎ ስያምን የፈፃሚው ማንነት፣ የተፈፀመበት ቦታና ጊዜ እንዲሁም ማስረጃ ካለው በማያያዝ ወይም የሚገኝበት ቦታ በመጥቀስ በፅሁፍ ወይም በአካል በአቅራቢያው ለሚገኝ የፍትህ ፅህፈት ቤት ማቅረብ ይችላል፣
3. በዚህ አንቀፅ መሰረት ማመልከቻ የቀረበለት የፍትህ ፅህፈት ቤት ቅሬታው ወይም ጥቆማው በዚህ ደንብ መሰረት ለሚመለከተው መላክ አለበት።

አንቀፅ 31. የክስ አቀራረብ ስነ-ስርዓት

1. ከሳሽ ለሚያቀርበው ክስ ግልፅና ከክሱ ጋር ግንኙነት ያለው ማስረጃ አያይዞ ለጉባኤ ወይም ለንኡስ ጉባኤ ወይም ለቢሮ ወይም ለፅህፈት ቤት በፅሁፍ ያቀርባል፣
2. የሚቀርበው ክስ በሦስት ግልባጭ ተዘጋጅቶ የሚቀርብ ይሆናል፣
3. የድስፕሊን ጥሰት ጉዳይ በጥቆማ ወይም በቢሮ ወይም በፅህፈት ቤት የቀረበ ከሆነ የህግ ጉዳይ ፀሃፊ በሚከታተል ባለሞያ ወይም ካልተመደበ ጠበቆች በሚከታተል ዓቃቢ ሕግ መደበኛ ክስ ይቀርባል።

አንቀፅ 32. መጥሪያ በሚመለከት

በመጥሪያ ትእዛዝ ጉባኤ ወይም ንኡስ ጉባኤ የሚቀጥለው ይፈፅማል፦

1. በከሳሽ ይሁን በተከሳሽ ለሚቀርቡ ምስክሮች መጥሪያ በጉባኤ ወይም ንኡስ ጉባኤ ወይም

ክከም ኩነታቱ ብኣካቢ ጉባኤ ወይ ንኡስ ጉባኤ ወይ ብዝወከልዎ ተፈሪሙ መፀዋዕታ ይለኣኽ፣

2. ብኸሳሲ ወይ ብተኸሳሲ ዝተፀውዐ ምስክር እንተዘይቀሪቡ ብሓላፊ ቤት ፅሕፈት ወረዳ፣ ከተማ፣ ክፍለ ከተማ ወይ ዞባ ተፈሪሙ ብፖሊስ ተገዲዱ ንኽቐርብ ትእዛዝ ይፀሓፍ፣
3. ኣበልን መጎዓዝያን መስኻኽር ምስክር ክቐርበሉ ብዝሓተተ ይሽፈን።

ዓንቀፅ 33. ኣባፃፅሓ መፀዋዕታ፣ ምስማዕን ከይዲን ክሲ

ኣብ ምጅማርን ምስማዕን ከይዲ ክሲ ንኡስ ጉባኤ ዝስዕብ ይፍፅም፦

1. ክሲ ምስ እኹል መርትዖ ተተሓሒዙ ዝቐረበ ምዃኑ የረጋግፅ፣
2. ተኸሳሲ ክሲ፣ መረዳእታ፣ ዕለት ቆፀሮን ዝስመዐሉ ቦታን ተገሊፁ መልሲ ብፅሑፍ ሒዙ ንኽቐርብን እንተዘይቀሪቡ ጉዳዩ ብዘየለሉ ከምዝረአ ተገሊፁ መፀዋዕታ ክበፅሖ ይገብር፣
3. ተኸሳሲ እንተተሳኢኑ ኣብ ቦታ ስርሑ ንዘሎ ስራሕተኛኡ መፀዋዕታ ይበፅሕ፣ ሰራሕተኛ እንተዘይሃልዩ ኣብ ከባቢኡ ኣብ ዝርከብ ቤት ፍርዲ ምልክታ ይወፅእ፣ ዝወፀ ምልክታ ን10 ተኸታታሊ መዓልቲ ተለጢፉ ይፀንሕ፣
4. ንኽቐርብ ምልክታ ወፂኢሉ ዘይቀረበ ተኸሳሲ ክሱ ጉዳዩ ብዘየለሉ ተሰሚዑ ይውስን፣
5. ተኸሳሲ መፀዋዕታ በፂሕዎ ወይ ብዝተጠቅዐ ምልክታ ሰሚዑ እንትቐርብ ክሲ ምስ መርትዖ ዝበፅሖ ምዃኑ ይረጋገፅ፣

በወከሉት ሰብሳቢ ተፈርሞ ይላካል፣

2. በከሳሽ ወይም በተከሳሽ የተጠራ ምስክር ካልቀረበ በወረዳ፣ ከተማ፣ ክፍለ ከተማ ፅህፈት ቤት ሃላፊ ወይም ዞን ፅህፈት ቤት ሃላፊ ተፈርሞ በፖሊስ ተገዶ እንዲቀርብ ትእዛዝ ይፃፋል፣
3. የምስክር አበልና መጓጓዥ ወጪ ምስክር እንዲቀርብለት በጠቀው ወገን ይሸፈናል።

አንቀፅ 33. የመጥርያ አደራረስና ክስ የመስማት ሂደት

በክስ መጀመርና መስማት ሂደት ጉባኤ ወይም ንኡስ ጉባኤ የሚቀጥለው ይፍፅማል፦

1. ክስ ከበቂ ማስረጃ ጋር ተያይዞ የቀረበ መሆኑ ያረጋግጣል፣
2. ተከሳሽ ክስ፣ ማስረጃ፣ የቀጠሮ ጊዜና የሚሰማበት ቦታ ተገልፆ መልስ ብፅሁፍ ይዞ እንዲቀርብ ሳይቀርብ ቢቀር ጉዳዩ በሌለበት እንደሚታይ ተገልፆ መጥሪያ እንዲደርሰው ያደርጋል፣
3. ተከሳሽ ሊገኝ ካልቻለ መጥርያው በስራ ቦታው ለሚገኝ ሰራተኛው ይደርሳል፣ ሰራተኛ ከሌለው በአካባቢው በሚገኝ ፍርድ ቤት ምልክታ እንዲወጣ ይደረጋል፣ የወጣው ምልክታ ለ10 ተከታታይ ቀናት ተለጥፎ ይቆያል፣
4. እንዲቀርብ ምልክታ ወጥቶለት ያልቀረበ ተከሳሽ ጉዳዩ በሌለበት ተሰምቶ ይወሰናል፣
5. ተከሳሽ መጥርያ ደርሶት ወይም በተለጠፈው ምልክታ ሰምቶ ሲቀርብ ክስና ከነማስረጃው የደረሰው መሆኑ ይረጋገጣል፣
6. ክስ ከተነበበለት በሃላ የመጀመርያ ደረጃ

6. ክሲ ምስ ተነቢቡሉ ቀዳማይ ብርኪ ተቓውሞ እንተሃልይዎን ብመረዳእታ እንተተደጊፉን ሽዑ እቲ መዝገብ ንኽዕፆ ከከም አገባብነቱ ውሳነ ሓሳብ ንወረዳ፣ ከተማ ወይ ክፍለ ከተማ ሓላፊ ቤት ፅሕፈት ፍትሒ የቕርብ፣

7. ቀዳማይ ብርኪ ተቓውሞ እንተዘይሃልዩ ወይ ዝቐረበ ተቃውሞ ውድቂ እንተተገይሩ ተኸሳሲ ቃል እምነት ክሕደት ይህብ፣

8. ተኸሳሲ እንተአሚኑ ሽዑ ንሽዑ ውሳነ ጥፍአተኘነት ተዋሂቡ ሓሳብ ውሳነ ንሓላፊ ቤት ፅሕፈት ፍትሒ ወረዳ፣ ከተማ ወይ ክፍለ ከተማ የቕርብ፣

9. ተኸሳሲ ንዝቐረበ ክሲ ብኽፋል ወይ ብሙሉእ እንተኽሒዱ መርተዖ ከሳሲ ይሰምዕ፣

10. እቲ መርትዖ ነቲ ክሲ እንተዘይአረጋግጹ ምክልኻል ከይአድለየ ተኸካሲ ብናፃ ንኽሰናበት ሓሳብ ውሳነ ንሓላፊ ቤት ፅሕፈት ፍትሒ ወረዳ፣ ከተማ ወይ ክፍለ ከተማ የቕርብ፣

11. ከሳሲ ኣብ ልዕሊ ተኸሳሲ ንዝቕረበ ክሲ ብመረዳእታ እንተረጋጊፁ መከላኸሊ ምስክር ክስማዕ ይእዘዝ፣ የብለይን እንተኢሉ ወይ ንዝተመስከሮ ብመከላኸሊ ምስክር ክከላኸል እንተዘይ ክኢሉ ናይ ጥፍአተኘነትን ቅፅዓትን ሓሳብ ውሳነ ንሓላፊ ቤት ፅሕፈት ፍትሒ ወረዳ፣ ከተማ ወይ ክፍለ ከተማ የቕርብ፣

12. ተከሳሲ ንዝቐረበሉ ክሲ እንተተኸላኺሉ

ተቃውሞ ካለውና በማስረጃ ካስደገፈ ውድያውኑ መዝገቡ እንዲዘጋ የውሳኔ ሃሳብ እንደ አግባብነቱ ለወረዳ ወይም ለከተማ ወይም ለክፍለ ከተማ ፍትህ ፅህፈት ቤት ሃላፊ ያቀርባል፣

7. የመጀመርያ ደረጃ ተቃውሞ ከሌለ ወይም የቀረበው ተቃውሞ ውድቅ ከተደረገ ተከሳሽ የእምነት ክህደት ቃሉ ይሰጣል፣

8. ተከሳሽ ካመነ ወድያውኑ የጥፋተኝነት ውሳኔ ተሰጥቶ የውሳኔ ሃሳብ ለወረዳ ወይም ለከተማ ወይም ለክፍለ ከተማ ፍትህ ፅህፈት ቤት ሃላፊ ያቀርባል፣

9. ተከሳሽ ለቀረበው ክስ በከፊል ወይም ሙሉ በሙሉ ከካደ የከሳሽ ማስረጃ ይሰማል፣

10. ማስረጃው ክሱን የማያስረዳ ከሆነ መከላከል ሳያስፈልግ ተከሳሽ በነፃ እንዲሰናበት የውሳኔ ሓሳብ ለወረዳ ወይም ለከተማ ወይም ለክፍለ ከተማ ፍትህ ፅህፈት ቤት ሃላፊ ያቀርባል፣

11. ተከሳሽ ለቀረበለት ክስ ከተመሰከረበት መከላከያ ምስክር እንዲያስማ ይታዘዛል፣ የለኝም ካለ ወይም በመከላከያ ማስረጃው መከላከል ካልቻለ የጥፋተኝነትና የቅጣት የውሳኔ ሃሳብ ለወረዳ ወይም ለከተማ ወይም ለክፍለ ከተማ ፍትህ ፅህፈት ቤት ሃላፊ ያቀርባል፣

12. ተከሳሽ ከተከላከለ በነፃ እንዲሰናበት ለወረዳ ወይም ለከተማ ወይም ለክፍለ ከተማ ፍትህ

ብናፃ ንክሰናበት ሓሳብ ውሳነ ንሓላፊ ቤት ፅሕፈት ፍትሒ ወረዳ፣ ከተማ ወይ ክፍለ ከተማ የቕርብ።

ዓንቀፅ 34. ተኸሳሲ ብብቑዕ ምኽንያት ዘይምቕራብ

1. ተኸሳሲ መፀዋዕታ በፂሕዎ ወይ ምልክታ ተጠቂዑ ዘይቀረበሉ ምኽንያቱ ብብቑዕ ምኽንያት እንተኾይኑ ዳግም ክረአየሉ ክመልክት ይኽእል፣
2. ኣብ ንኡስ ዓንቀፅ 1 እዚ ዓንቀፅ ዝተገለፀ ብቑዕ ምኽንያት ዝበሃል፣

   ሀ. ብፅኑዕ ሕማም ኣብ ሆስፒታል ወይ ክትትል ሕክምና ዝግበረሉ ትካል እንተፀኒሑ፣

   ለ. ሓዘን ክሳብ ሳልሳይ ብርኪ ስጋ ዝምድናን መውስቦን እንተጋጢሙዎ፣

   ሐ. ቀዲሙ ዝሓዞ ቆፀሮ ቤት ፍርዲ እንተነይሩዎ፣

   መ. መርዓ ባዕሉ ወይ ክሳብ ሳልሳይ ብርኪ ዘመድ ስጋ ወይ መውስቦ እንተነይሩዎ፣

   ረ. ካብ ትግራይ ወፃኢ እንተነይሩ፣

   ሰ. ብምኽንያት ማእሰርቲ ኣብ ምፅራይ ይኹን ብፍርዲ ተኣሲሩ ዝፀንሐ እንተኾይኑ የጠቓልል።

ዓንቀፅ 35. ይግባእንን ከይዲ ምስማዕ ይግበእንን

ኣብ ከይዲ ምስማዕ ይግበእኒ ጉባኤ ዝስዕብ ይፍፀም፦

1. ሓላፊ ቤት ፅሕፈት ፍትሒ ወረዳ፣ ከተማ ወይ ክፍለ ከተማ ኣብ ዝሃቦ ውሳነ ቅርታ ዘለዎ ወገን ውሳነ ካብ ዝተውሃበሉ ዕለት ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ 10 መዓልቲ ናይ ይግበእኒ ሕቶን ቅዳሕ ውሳነ ንክወሃቦን ውሳነ ዕህፈት ቤት ሃላፊ ያቀርባል።

አንቀፅ 34. ተከሳሽ በበቂ ምኽንያት አለ መቅረብ

1. ተከሳሽ መጥርያ ደርሶት ወይም ማስታወቂያ ተለጥፎ ያልቀረበበት ምኽንያት በብቁ ምክንያት ከሆነ ድጋሚ እንዲታይለት ሊያመለክት ይችላል፣
2. በዚህ አንቀፅ ንኡስ አንቀፅ 1 የተገለፀው ብቁ ምኽንያት የሚባለው፦

   ሀ. በፅኑ ህመም በሆስፒታል ወይም የህክምና ክትትል በሚደረግበት ተቋም ከቆየ፣

   ለ. እስከ ሦስተኛ ደረጃ የስጋ ወይም ጋብቻ ዘመድ ሃዘን ካጋጠመው፣

   ሐ. አስቀድሙ የያዘው የፍርድ ቤት ቀጠሮ ከነበረው፣

   መ. የራሱ ወይም እስከ ሦስተኛ ደረጃ የስጋ ወይ ዘመድ ሰርግ ከነበረው፣

   ረ. ከትግራይ ውጭ ከነበረ፣

   ሰ. በምርመራም ሆነ በፍርድ በእስር ላይ የቆየ ያጠቃልላል።

አንቀፅ 35. ይግባኝና የይግባኝ መስማት ሂደት

ይግባኝ በሚሰማበት ጊዜ ጉባኤ የሚከተለውን ይፈፅማል፦

1. የወረዳ ወይም ከተማ ወይም ክፍለ ከተማ ፍትህ ፅህፈት ቤት ሃላፊ በሰጠው ውሳኔ ቅሬታ ያለው ወገን ውሳኔው ከተሰጠበት ቀን ጀምሮ በ 10 ቀናት ውስጥ የይግባኝ ጥያቄና የውሳኔ ቅጂ እንዲሰጠው ውሳኔ ለሰጠው ወረዳ ወይም ከተማ ወይም ክፍለ ከተማ ፍትህ

ጊዜያዊ ምምሕዳር ክልል ትግራይ Tigray Regional State Interim Administration

ንዝሃበ ሓላፊ ቤት ፅሕፈት ፍትሒ ወረዳ ወይ ከተማ ወይ ክፍለ ከተማን ወይ ንንኡስ ጉባኤ ብፅሑፍ ከመልክት ይኽእል፣

2. ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ 1 መመልከቲ ዝቐረበሉ ሓላፊ ቤት ፅሕፈት ወረዳ፣ ከተማን ክፍለ ከተማን ወይ ንኡስ ጉባኤ መመልከቲ ዝቐረበሉ ዕለት፣ በዝሕን ትሕዝቶን ሙሉእ ውሳነ ብምምዝጋብ ኣብ ዝሓፀረ ግዘ ቅዳሕ ውሳነ ንኣመልካቲ ናይ መሃብ ግቡእ ኣለዎ፣

3. ሓላፊ ቤት ፅሕፈት ፍትሒ ወረዳ፣ ከተማ ወይ ክፍለ ከተማ ኣብ ዝሃቦ ውሳነ ቅርታ ዘለዎ ወገን ወይ ውልቀ ተበዳሊ ቅዳሕ ውሳነ ካብ ዝበፀሖ ዕለት ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ 30 ተኸታታሊ መዓልቲ ብይግባኣኒ ክረኣየሉ ቅርትኡ ብፅሑፍ ናብ ጉባኤ ክቕርብ ይኽእል፣

4. ጉባኤ ይግበኣኒ በሃሊ ዘቕረቦ ይግበኣኒ ጥርዓን ብቓል ክስማዕ ድሕሪ ምግባር መርሚሩ ብይግበኣኒ ንምርኣይ ዘየቕርብ እንተኾይኑ ንይግበኣኒ መልሲ ወሃቢ ምፅዋዕ ከየድለየ ዝቐረበ ይግበኣኒ ጥርዓን ንኸዕፆ ሓሳብ ውሳነ ከከም ኣግባብነቱ ናብ ሓላፊ ቤት ፅሕፈት ፍትሒ ከተማ መቐረ ወይ ዞባ የቕርብ፣

5. ጉባኤ ዝቐረበ ይግበኣኒ መርሚሩ ብይግበኣኒ ንምርኣይ ዘቕርብ ነጥቢ እንተረኺቡሉ መቕረቢ ነጥቢ ብምንፃር ንይግበኣኒ መልሲ ወሃቢ መፀዋዕታ ክበፅሖ ይገብር፣ ይግበኣኒ መልሲ ወሃቢ እንተዘይቀረቡ ጉዳዩ ብዘየለሉ

ፅህፈት ቤት ሃላፊ ወይም ለንኡስ ጉባኤ በፅሁፍ ማመልከት ይችላል፣

2. በዚህ ዓንቀፅ ንኡስ አንቀፅ 1 መሰረት ማመልከቻ የቀረበለት የወረዳ ወይም ከተማ ወይም ክፍለ ከተማ ፍትህ የፅህፈት ቤት ሃላፊ ማመልከቻ የቀረበበት ቀን፣ የውሳኔው ብዛትና ሙሉ ይዘቱ በመመዝገብ በአጭር ገዜ ውስጥ የውሳኔው ቅጅ ለአመልካች የመስጠት ግዴታ አለው፣

3. የወረዳ ወይም ከተማ ወይም ክፍለ ከተማ ፍትህ ፅህፈት ቤት ሃላፊ በሰጠው ውሳኔ ቅሬታ ያለው ወገን የውሳኔ ቅጅ ከደረሰው ቀን ጀምሮ በ 30 ተከታታይ ቀናት ውስጥ በይግባኝ እንዲታይለት ቅሬታው በፅሁፍ ለጉባኤ ማቅረብ ይችላል፣

4. ጉባኤው ይግባኝ ባይ ያቀረበው የይግባኝ ቅሬታ በቃል እንዲሰማ ካደረገ በሁዋላ በመመርመር በይግባኝ ለማየት የማያቀርብ ከሆነ ለይግባይ መልስ ሰጪ መጥራት ሳያስፈልግ የቀረበው የይግባኝ ቅሬታ እንዲዘጋ የውሳኔ ሃሳብ እንደአግባብነቱ ለመቐለ ከተማ ወይም ዞን ፍትህ ፅህፈት ቤት ሃላፊ ያቀርባል፣

5. ጉባኤው የቀረበው ይግባኝ መርምሮ በይግባኝ ለማየት የሚያቀርብ ነጥብ ካገኘበት ማቅረቢያ ነጥቡ በመለየት ለይግባኝ መልስ ሰጪ መጥርያ እንዲደርሰው ያደርጋል፣ መልስ ሰጪው ካልቀረበ በሌለበት ታይቶ ጉዳዩ እንደሚወሰን ተገልፆ መጥርያው መፃፍ አለበት፣

Tigray Regional State Interim Administration

ተራእዩ ከምዝውሰን ተገሊፁ መፀዋዕታ ክፀሓፈሉ አለዎ፣

6. ብመሰረት እዚ ደንቢ ዝቐርብ ዝኾነ ይኹን ክሲ ጥሕሰት ድስፕሊን ብሓላፊ ቤት ዕሕፈት ፍትሒ ዞባ ወይ ሓላፊ ቤት ዕሕፈት ፍትሒ ከተማ መቐለ ብይግበአኒ ዝወሃብ ውሳነ ናይ መወዳእታ ይኸውን፣

7. ኣብዚ ደንቢ ኣብ ዓንቀፅ 33 ዝተጠቐሰ ስርዓትን ኣብ ዓንቀፅ 34(2) ዝተጠቐሰ ብቑዕ ምኽንያትን ከከም ኣግባብነቱ ኣብ ይግበአኒ ብርኪ እውን ተፈፃሚ ይኸውን።

<u>ዓንቀፅ 36. እዋን ሪከርድ</u>

ቅፅዓት ክሲ ጥፍኣት ድስፕሊን ናይ መወዳእታ ውሳነ ካብ ዝተውሃበሉ ዕለት ጀሚሩ፡-

1. ብከቢድ ቅፅዓት ዲስፕሊን ዝተቐፅዐ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ክሳብ ሓደ ዓመት፣ ሪከርድ ይተሓዝ፣
2. ብቐሊል ቅፅዓት ዲስፕሊን ዝተቐፅዐ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ክሳብ ሽዱሽተ ወርሒ፣

ብሪከርድ ይተሓዝ።

<u>ዓንቀፅ 37. እዋን ይርጋዕ</u>

1. ዝኾነ ከቢድ ጥፍኣት ዲስፕሊን ምፍፃሙ ካብ ዝተፈለጠሉ ዕለት ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ ሰለስተ ወርሒ ወይ ካብ ዝተፈፀመሉ ዕለት ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ ሓደ ዓመት ክሲ ወይ ጥቆማ እንተዘይቀሪቡሉ ብይርጋ ይዕፆ፣
2. ዝኮነ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ቀሊል ጥፍኣት ዲስፕሊን ምፍፃሙ ካብ ዝተፈለጠሉ ዕለት ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ ካብ ዝተፈፀመሉ ዕለት ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ ሰለስተ

6. በዚህ ደንብ መሰረት የቀረበ ማንኛውም የድስፕሊን ጥፋት ክስ በመቐለ ከተማ አስተዳደር ፍትህ ፅህፈት ቤት ወይም ዞን ፍትህ ፅህፈት ቤት ሃላፊ የሚሰጥ ውሳኔ የመጨረሻ ይሆናል፣

7. በዚህ ደንብ አንቀፅ 33 የተጠቀሰ ስርዓትና በአንቀፅ 34(2) የተጠቀሰ ብቁ ምክንያት እንደአግባብነቱ በይግባኝ ደረጃም ተፈፃሚ ይሆናል።

<u>አንቀፅ 36. የሪከርድ ግዜ</u>

የድስፕሊን ጥፋት ክስ የመጨረሻ ውሳኔ ከተሰጠበት ጊዜ ጀምሮ፡-

1. በከባድ የዲስፕሊን ቅጣት የተቀጣ የህግ ጉዳይ ፀሃፊ እስከ አንድ ዓመት ሪከርድ፣
2. በቀላል የዲስፕሊን ቅጣት የተቀጣ የህግ ጉዳይ ፀሃፊ እስከ ስድስት ወር፣

በሪከርድ ይያዛል።

<u>አንቀፅ 37. የይርጋ ዘመን</u>

1. ማንኛውም ከባድ የድስፕሊን ጥፋት መፈፀሙ ከታወቀበት ቀን ጀምሮ በሶስት ወር ውስጥ ወይም ከተፈፀመበት ቀን ጀምሮ በአንድ አመት ውስጥ ክስ ወይም ጥቆማ ካልቀረበበት በይርጋ ይዘጋል፣
2. ማንኛውም ቀላል የድስፕሊን ጥፋት መፈፀሙ ከታወቀበት ቀን ጀምሮ በአንድ ወር ውስጥ ወይም ከተፈፀመበት ቀን ጀምሮ በሶስት ወር ውስጥ ክስ ወይም ጥቆማ ካልቀረበበት በይርጋ ይዘጋል፣

Tigray Regional State Interim Administration

ወርሒ ጥቆማ ወይ ክሲ እንተዘይቀሪቡሉ ብይርጋ ይዕፆ።

ክፍሊ ሸውዓተ

ዝተፈላለዩ ድንጋገታት

ዓንቀፅ 38. ኣብ ስራሕ ዘሎ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ብዛዕባ ዝፍፀሞ ጥሕሰት ድስፕሊን

ኣብ ስራሕ ዝርከብ ፀሓፊ ዋኒናት ሕጊ ብመሰረት እዚ ደንቢ ዓንቀፅ 15 ክሳብ ዝምዝገብ ዝፍፀሞ ጥሕሰት ድስፕሊን ብመሰረት ኣብዚ ደንቢ ዝተጠቐሰ ኣገባብ ይውሰን።

ዓንቀፅ 39. ስልጣን ምውፃእ መምርሒ

ቢሮ ኣብዚ ደንቢ መምርሒ ክወፅኣሎም ኣብ ዝተገለፁ ዋኒናት መምርሒ ክውፅእ ይኽእል።

ዓንቀፅ 40. ተፈፃምነት ዘይብሉ ሕጊ

ነዚ ደንቢ ዝፃረር ዝኾነ ይኹን ሕጊ፣ ልማዳዊ ኣሳራርሓ ወይ ውሳነ ኣብዚ ደንቢ ኣብ ዝተሸፈኑ ዋኒን ተፈፃምነት የብሉን።

ዓንቀፅ 41. ተፈፃምነት ደንቢ

እዚ ደንቢ ብቤት ምኽሪ ፈፃሚ ስራሕ ካብ ዝፀደቐሉ ዕለት 29/06/2016 ዓ/ም ጀሚሩ ተፈፃሚ ይኸውን።

ጌታቸው ረዳ

ፕሬዚደንት ግዚያዊ ምምሕዳር ክልል ትግራይ

መቐለ

ክፍል ሰባት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

አንቀፅ 38. በስራ ላይ ያለ የህግ ጉዳይ ፀሃፊ ስለሚፈፅመው የድስፕሊን ጥሰት

በስራ ላይ ያለ የህግ ጉዳይ ፀሃፊ በዚህ ደንብ አንቀፅ 15 መሰረት እስከሚመዘገብ የሚፈፅመው የድስፕሊን ጥሰት በዚህ ደንብ በተጠቀሰው አግባብ ይወሰናል።

አንቀፅ 39. መሪያ የማውጣት ስልጣን

ቢሮ በዚህ ደንብ መመርያ እንዲወጣላቸው በተገለፁ ጉዳዮች መመርያ ሊያወጣ ይችላል።

አንቀፅ 40. ተፈፃሚነት የሌለው ህግ

ይህ ደንቢ የሚፃረር ማንኛውም ሕግ፣ ልማዳዊ አሰራር ወይም ውሳኔ በዚህ ደንብ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈፃሚነት የለውም።

አንቀፅ 41. የደንቡ ተፈፃሚነት

ይህ ደንብ በስራ አስፈፃሚ ከፀደቀበት 29/06/2016 ዓ/ም ጀምሮ ተፈፃሚ ይሆናል።

ጌታቸው ረዳ

የትግራይ ክልል ግዚያዊ አስተዳደር ፕሬዚዳንት

መቐለ